CUMA
16 MAYIS 1930
5 inci sene, No 1529
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Neron Tarihi tefrika
2— Harici haberler
3— Son haberler
3 üncü sahifede
1—Kolza yağından kilo başına sekiz kuruş resim alınacak.
2— Katil Arslan on seneye mahkûm oldu.
4 üncü sahifede :
1— Siyasi İkmal, 2— Felek, 3— Hikâye, 4 — Roman
5 inci sahifede:
1— Sinema âlemi

Onların dedikleri

Büyük iktısadî ve malî meselemizin halli için giriştiğimiz faaliyette çok açık, çok samimî hareket ediyoruz. Harici borçlar meselesinin halli için düşündüğümüz şekiller arasında, salâhiyettar ricalimiz tarafından hâmillerin vekillerine ve matbuata söylenen sözlerden fazla hiç bir tasavvurumuz yoktur. Her şeyden evvel buna inanmak lâzımdır. Buraya gelen hamillerin vekilleri, Ankarada hâkim olan bu samimî havayı anlamışa benziyorlar. Bize her iki tarafın şeref ve menfaatini derpiş edecek bir uyuşma ümidini veren şey, budur:

Vaziyet böylece normal bir şekil ve cereyan dahilinde inkişif ederken karşıkı safta bulunanları müdafaa eden gazeteler ne diyor? Bunun üzerinde de biraz durmak faydadan hâli değildir:

Düyunu umumîye işlerile çok alâkadar olan Parisli "İnformation" gazetesinin 8 mayıs tarihli nüshasında, "Türk maliyesi ve düyunu umumîye„ başlıklı bir makale çıkmıştır. Hemen söyliyelim ki, bu makale, sütunlarında malî meselelere dair çok ciddî ve derin tetkikler görmeğe alıştığımız bu mühim gazetenin şimdiye kadar takip ettiği neşriyat mesleğine hiç uymuyor.

Makalenin muharriri en evvel düyunu umumîye idaresinin, Osmanlı maliyesinde oynadığı mühim rollerden muharrem kararnamesini doğuran sebep ve zaruretlerden, düyunu umumîye idaresine tevdi edilen altı kalem varidatın - hüsnü idare sayesinde - bir misli tezayüt ettiğinden, düyunu umumîye idaresinin her vakit faydalı surette memleketle Avrupa malî grupları arasında temasa vasıta olduğundan, elhasıl memleketimizde yerleşen bu ecnebî idarenin Türkiye için bir halâskâr vazifesini gördüğünden bahsettikten sonra şu suali soruyor:

— (Acaba ittihat ve terakki devrinde, harbi umumî esnasında esen şiddetli milliyet havasına rağmen ittihatçılar, bu idarenin vaziyetini idame etmişlerken, Ankara Türkiyesi, bunun aksine neden bir yol tuttu? Yalnız muharrem karanamesini ilga ile kalmadı, 1928 senesindeki mukaveleyi de hiçe sayarak tediyattan imtina etti. Ankara hükûmeti, haricin yardımlarından o kadar müstağni kalabilecek vaziyette midir? Ankara, memleketin hayatı menafiine, jon Türkler kadar nüfuz ettiğine kani midir?)

Makalenin muharririni bu zeminde daha bir çok şeyler yazmağa sevkeden haleti ruhiyeyi, yalnız yukarıdaki satırlarından anlamak mümkündür. Demek oluyor ki, yeni Türkiyenin hatası, malî ve iktısadî vaziyet dolayisile, Osmanlı borçlarını ödemek hususunda müşkülâta uğradığını ve bu borçları ödeme yolunun birlikte tetkikini alâkadarlara iblâğ etmesi değil; düyunu umumîye idaresini ortadan kaldırması, muharrem kararnamesini iptal etmesidir. Muharrir ısrar ile diyor ki, Türkiyenin bugünkü malî ve iktısadî vaziyetinde hâsıl olan buhran, münhasıran düyunu umumîye idaresinin ilgasından doğmuştur. Biz, böyle bir mantık ve netice üzerinde durup esaslı bir münakaşa açmağı bile abes buluyoruz. Herhalde yeni Türkiyenin düyunu umumîye idaresi hakkında gerek Lozanda ve gerek Ankarada takip ettiği hattı hareket, siyasî ve iktısadî bir hata değil, millî ve siyasî bir vazife idi. Onun içindir ki, her Türk vatandaşı, bu muvaffakiyeti kazanan ları yalnız takdir değil, takdis etti.

Bizim kanaatimize göre bu işte bir sakatlık varsa o da Avrupada saltanat Türkiyesi ile muamele ve münasebette bulunan bir çok efrat ve müesseselerin, hâlâ bugünkü Türkiyeyi de ayni ruhla, ayni görüş zaviyesinden mütalea etmekteki ısrarlarıdır. Şurası muhakkak ki, zaman zaman bazı tatsız münakaşalara yol açan bütün sui tefehhümler, yalnız bu haeti ruhiyeden doğuyor.

Şurasını bilhassa işaret etmeliyiz ki, muharririn misal olarak aldığı Yunanistanın malî meselelerde millî izzeti nefis meselesini göz önüne almıyarak daha müsamahakâr bulunması ve ecnebilerin müdahalelerine kapılarını açık bırakması bizim de ayni tarzda davranmamızı icap ettirmez. Esasen bu iki memleketin vaziyet ve şeraiti, muharririn zannettiği gibi, biribirine asla benzemez. Doğrusu, Türkiyenin müstakil bir siyaseti maliye takip edebilecek bir mertebeyi bulmadığını iddia için, hakikatin ve ilmin hududu haricine çıkmak lâzımdır.

Makale muharririnin yaptığı da bundan başka bir şey değildir.

Yeni Türkiyenin bir şıarı da hakikatten korkmamak, hakikat ve ilmin emrettiği zaruretlerden kaçmamaktır. Meselâ: (Türkiye, daha uzun seneler, garp memleketlerinin sermayesine, ihtisasına muhtaçtır). Gibi mevzuu bahis makalede yer bulan bu fikire karşı hiç bir itirazımız yoktur. Şimdiye kadar takip ettiğimiz politika, bu esastan ayrılmadığımızı gösteriyor. Şüphe yok, ecnebi sermayesinden bahsederken, beraberinde siyasî bir nüfuz ile gelen, memleketin sinesinde düyünu ummîye idaresi gibi millî haysiyet ve istiklâl hislerini kırarak kurulan bir kuvvet ve vasitayı kastetmiyoruz. Belki bu memleketin kanunlarına tâbi olan ve namuskârane kazanmağı hedef edinen sermaye ve sermayedarları murat ediyoruz. Bu şartlar altında gelen sermaye ve sermayedarlar için ise yeni idarenin millî haysiyet ve şereften mülhem olan prensipleri, en yüksek bir emniyet arzetmektedir.

Garbın ihtisasına olan hürmet ve ihtiyacımızı da her vesile ile göstermekten hâli değiliz. Hatta son günlerde umumî vaziyetimizin, yeniden bir mütehassıs tarafından tetkiki hakkında hâmiller vekillerinin izhar ettikleri arzuyu kâbul etmemiz, bu noktadaki hüsnü niyetimizin yeni bir delilidir.

Öyle sanıyoruz ki, mahut makalenin bedbin muharriri, o satırları yazdığı zaman, Ankarada hükûmetle hâmiller vekilleri arasındaki müzakeratın safahatından bu müzakerelerin aldığı müsait cereyandan haberdar bulunmıyordu. Eğer bu zatın iddia etiği gibi, her iki tarafın menafiine uygun bir tarzı tesviye bulmaktan başka bir arzusu yok ise, bugünkü neticeden memnun olması lâzım gelir. Bunun böyle olmasını temenni ederiz. Ancak bu vesile ile her iki tarafın matbuatına terettüp eden basit bir vazifeyi de hatırlatmağı zarurî saymaktayız: Çok müşkül bir meselenin halli için her iki taraf, samimî ve ciddî bir alâka ile faaliyete geçmişlerdir. Matbuatın vazifesi, bu faaliyeti işkâl değil, teshil etmek olmalıdır. Neşriyata bu noktai nazardan bir cereyan vermek, müşterek maksat ve menfaatin icabıdır.

Siirt meb'usu
MAHMUT

Mahmut Esat ve Haydar Rifat Beyler davasına dün Ankarada devam edildi ve Millet Meclisinde M. Esat Beyin masuniyeti teşriiyesinin ref'i talebi hakkındaki Basvekâlet tezkeresi okundu..

muhakeme nasıl cereyan etti?

Sabık mustantik Hikmet Beyin ifadesi alınacak, irtişa maznunlarının tahliye tarihleri ve verdikleri nakdî kefalet miktarları tesbit edilecek...

Yenişahitlerin ve evelce istinabeleri yapılmış olanların tekrar dinlenmesine mahkemece lüzum görülmemiştir.

Birinci celse..

ANKARA, 15 (Milliyet) — Bu sabah Adliye Vekilinin Haydar Rifat Bey aleyhine açtığı davanın rüyetine devam olundu. Mahkeme salonu, çok kalabalık olmakla beraber, geçen

Müddeiumumi Ekmel Bey mahkemede...

celselere nazaran daha intizamlı bir manzara arzediyordu. Müddei umumîlik tedabir almış olduğundan herkes muntazaman yerleşti.

İstinabeler okunuyor

Hâkimler tam saat onu yirmi geçe makamlarını işgal ettiler. Haydar Rifat Bey ve diğer vekiller çağırıldı.

Bunlar içeriye girip mevkileni işgal ettiler. Haydar Rifat B. diğer vekillerle selâmlaştı.

Reis zabıt kâtibine hitaben:

— İstinabeler okunsun.. Dedi. İptida Bursadan gelen istinabe okundu. Şahit ademi malûmat beyan ediyordu.

Bundan sonra Eskişehirden gelen istinabe evrakı okundu. Bu şahit, avukat Hilmi Bey de, ademi malûmat Beyan ediyordu.

Müteakiben İstanbuldan gelen istinabe ifadeleri okunmağa başlandı.

Mahkemede zaptı sabık okunmadı çünkü gerek müddei ve gerek Haydar Rifat B. bu hususta bir talepte bulunmadılar.

H. Rifat B. in itirazları

Haydar Rifat Bey— İstinabelerin heyeti umumiyesi hakkında maruzatta bulunacağım. Bendeniz Aydın şimendifer kumpanyasına Ayasloğta katiyet kesbetmiş bir otelin teslim ve tesellüm muamelesinin Adliye vekilinin emrile icra ettirilmediğini söyledim ve bunun şirket direktöründen sorulmasını istedim.

Vasfi Raşit ve Salâhittin Beyler
— M. Esat B.in vekilleri —

Reis — İstinabe için Aydına gönderdik orada böyle bir adam yoktur dediler. İzmire gönderdik, orada da dinlememişler.

Haydar Rifat Bey — İzmirde şimendifer kumpanyası müdürüne sual tevcih edilmemiş Aydında bir müdür aranmış, ben öyle dememiştim. Halbukiid diam Aydın kumpanyasının bir oteli meselesidir, ve Aydın kumpanyasının merkezi İzmirdedir. İzmir müddei umumîsi bunu pekâlâ bilir ve istinabeyi ona göre tanzim edebilirdi. Bu direk-

(Mabadı altıncı sahifede)

Mecliste okunan tezkere

M. Esat Beyin masuniyeti teşriiyesinin ref'i istendi

H. Rifat Beyin Adliye Vekili aleyhine açtığı dava istidası Adliye vekâletinin iş'arı üzerine Başvekâlet tarafından M. Meclisine gönderildi ve muhtelit encümene havale edildi...

ANKARA, 15 (Telefonla) — Bugün Büyük Millet Meclisinde İzmir meb'usu Adliye Vekili Mahmut Esat Beyin masuniyeti teşriiyesinin ref'i hakkında bir Başvekâlet tezkeresi Muhtelit Encümene havale edilmiştir. Bu tezkere aynen şöyledir:

"İzmir meb'usu Mahmut Esat Beyefendi aleyhine açılan hakaret davasını mutazammın Haydar Rifat mühürlü istida ve suretleri leffen takdim kılınmıştır. Bu bapta tahkikat icrası teşkilâtı esasiye kanununun 17 inci maddesi mucibince Büyük Millet Meclisinin kararına bağlı bulunduğundan muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını Adliye Vekâletinin 5/5/930 tarihli ve 212 numaralı tezkeresi üzerine arzeylerim efendim.

Başvekil: İSMET

Diğer taraftan Haydar Rifat Beyin İstanbul üçüncü müstantikliğine verdiği istida sureti şudur:

"Müddei: Galatada Ömer Abit hanında avukat Haydar Rifat Bey. Maznun: Ankarada Adliye Vekili Mahmut Esat Bey.

Maznun bundan üç ay kadar evvel Adliye zat işleri müdürü ile Vekâlet komisyonlarında çalışmakta olan Vasfi Raşit Beyler huzurunda aleyhimde "edepsiz" gibi sözler sarfetmek sureti ile vekar ve haysiyetime taarruz etmiştir.

Bu hareketi Ceza kanununun 482 ikinci maddesine tevafuk eder.

Mahmut Esat B. meclisten çıkarken...

Usulü muhakeme kanununun 344 düncü maddesi mucibince Mumaileyh aleyhine şahsı dava ikame ediyorum. Adaletin muktazası ifa buyurulmasını hürmetle istirham eylerim Efendim Hazretleri.'

Haydar Rifat

Adliye Vekili, Haydar Rifat Beyin bu istidasını kendi imzası ile Başvekâlete göndermiş ve Başvekâletten bir tezkere ile Meclise gelmiştir.

Oktruva

Dahilde yapılan eşyadan kalkıyor

Yalnız kolonyalara cüzi bir resim konuyor

Cemiyeti belediye idare encümeni tarafından tadil edilen oktruva tarifesinin muaddel şekli tabettirilmekte olup Cemiyeti belediyenin Pazar günkü içtimaında âazaya tevzi edilecektir. Tarifede dahilde imal edilen bütün eşyadan oktruva resmi tamamile kaldırılmış yalnız kolanyaya az ir resim konmuştur. Tarifenin hey'eti umumiyesi mucibi memnuniyet olup bu günlerde müzakeresine başlanacaktır.

Bu da bir rivayet

460 milyon liralık bir istikraz mı?

Avrupa mehafili maliyesinde çıkan yeni bir şayia..

Paristen yazılıyor: — Buraya gelen malûmata göre Türkiye hükûmeti önümüzdeki 930—31 Düyunu umumîye taksidini vermiyecek, buna tahsis edilen faiz ve resilmalin itfası için tahsis edilen ve 13 milyon Türk lirası tutan meblâğı şu maksatlara hasredecektir: 1 — Ziraat Bankasının mevcut sermayesini 10 milyon

Datnler vekilleri M. Vayt ve Dekloziye

Türk lirası daha arttırmak; 2 — Sanayi Bankasının sermayesi de 5 milyon Türk lirası tezyit edilecektir. Bu suretle tahsis edilen 15 milyon Türk lirası dayinlerden alınmış yeni bir istikraz addedilerek bütün borçlar meselesinin halli için bir itilâf elde edilmesine beklenecektir. Bu suretle filen tediyat tecil edilmiş olacaktır. Bir ecnebi mütehassısı tararafından yapılacak tetkikatın neticesinde borçlar meselesinin müzakeresine yeniden başlanacaktır.

Diğer taraftan Agence Economique tarafından verilen malûmata göre "Krenger and Toll" namındaki malî grup ile Kibrit inhisarını 20 milyon dolar mukabilinde olmak için Türkiye hükûmetile cereyan eden müzakerat ilerilemektedir. Bundan başka İngiliz menabiinden gelen malûmata göre Türkiyenin malî vaziyetini düzeltmek için Düyunu umumiye meclisi marifetile ve Osmanlı Bankası vasıtasile 460 milyon Türk lirası ikraz edilecektir.

Bu paranın bir kısmı gelecek üç taksidin tesviyesine hasredilecektir. Maamafih bu haberler buraya muhtelif menabiden geldiği için teyide muhtaç bulunmaktadır. Onun için bu biribirine uymayan haberleri düzelterek vaziyeti tavzih için Dayinler vekillerinin Parise avdet eder etmez beyanatta bulunmalarına intiżar ediliyordu. Bu yolda Dayinler vekilleri tarafından tebliğ neşri bekleniyor.

Yunanlılarla müzakere

M.Henderson dün Selânikten gelni..

Bitaraf reisin beyanatı

M. Venizelos ne zaman Ankaraya gelecek?

İtilâf müzakeratı ne halde?

M. H.
- Bitaraf reis -

Bir müddetten beri Yunanistanda bulunan muhtelit mübadele komisyonu bitaraf azasından M. Andersen dün Selânikten avdet etmiştir.

M. Andersen dün kendisile görüşen bir muharririmize, hey'eti umumiyesi itibarile Atinadan nikbin olarak geldiğini söyledikten sonra demiştir ki:

— Mübadele meselesi etrafında M. Venizelosla iki saat görüştüm. Ayrıca M. Mihalakopulos, Enis Bey ve M. Camados ile de konuştum. Bu mülâkatlardan mada M. Mihalakopulos, Enis Bey, M. Camados ve Yunan hariciye nezareti erkânının iştirakile bir içtima yaptık.

Bu içtimada mübadele meselesini bir çok noktalardan tetkik ettik.„

M. Henderson, itilâfnamenin yakında imza edilip edilmiyeceği hakkında muharririmiz tarafından sorulan suale cevaben demiştir ki:

— Bu hususta kat'î bir şey söyliyemem. Benim şahsî kanaatime göre itilâfname pek yakında imza edilemiyecektir. Çünkü henüz iki hükûmet arasında bilhassa emlâk meselesi gibi bir çok noktalar üzerinde müzakerata devam edilmektedir.

M. Venizelos Ankarayı ziyaret arzusunu bana da izhar etmiştir. Fakat bu ziyaret ancak itilâfnamenin imzasından sonra vukubulacaktır.

Müzakeratın her iki hükûmet tarafından gösterilen hüsnü niyet sayesinde iyi bir neticeye varacağını ümit ediyorum.

Bu macera nasıl oldu?

Sedat Bey: Hayır.. diyor, müfettişler tahkikat yapıyorlar

Üsküdar belediye dairesinde olduğu söylenen kıskançlık hadisesi ve tahkikatımız

Bayramdan üç gün evvel Üsküdar belediye dairesinde müessif bir hadise olmuştur. Vak'a şudur:

Üsküdar belediye müdürü Sedat B. ailesile beraber dairenin bir kısmında oturmaktadır. Zerrişte isminde bir Hanım da dairede daktilo vazifesini ifa ediyor. Sedat B. in refikası Muzaffer H. bu daktilo Hanımı kıskanıyor. Bu yüzden bir zamandan beri aile arasında münakaşa eksik değildir.

Gitikçe büyüyen münakaşalar nihayet öyle bir hale gelmiştir ki bayramdan üç gün evvel büyük bir kavga neticesinde Sedat B. in refikası evi terketmiştir. Ertesi gün kendine ait bazı eşyaları almak üzere tekrar eve gelen Hanım Sedat B. le bir arkadaşını Zerrişte H. la birlikte yemek sofrasının başında görmüş ve bu halden fena halde sinirlenerek çantasında bulunan tabancayı çıkararak üzerlerine hücum etmiş ve iki el de atmış. Bu esnada Sedat B. le arkadaşı olan zat ta Hanımın elinden tabancayı almışlar. Fakat dairei belediyenin bulunduğu ayni binada gündüz cereyan eden bu vak'a hayli heyecan uyandırmış, hâdise esnasında bazı cam, çerçeve de kırılmıştır. Hâdise hakkında Emanet müfettişlerin

Sedat Bey
- Belediye müdürü

den iki zat tahkikata başladığı gibi silâh çekilmesi ve cam kırılması gibi şeylerden dolayı da Üsküdar zabıtası tahkikat yapmaktadır.

Dün bir muharririmiz bu hâdise hakkında izahat almak için Sedat B. le görüşmüştür.

Sedat B. böyle bir hâdisenin belediye dairesinde cereyan ettiğini, tekzip etmiş, ve aile arasında ufak tefek kavgalar olabileceğini, söylemiştir.

Daktilo Zerrişte H. da muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Biz senelerdenberi Sedat

"Milliyet,, in tarihî tefrikası: 26

NERON

Nakleden: KÂMRAN ŞERİF

" - Ya hançer?..,, "- Yok kan dökmek olmaz! Katilin hotbehot hareket etliğine kim inanır?.,,

Ağripin zeval bulan ikbalini düşünüyordu

Neron:

— Zehir çok müessir olmalı, iyordu. İhtiyar veya çocuk ünyesi üzerinde tesiri kat'î o-ıbilir. Fakat orta yaşlı, bünesi kuvvetli bir kimseye zehir esir etmiyebilir! Bahusus Agpin senelerdenberi en keskin ehirle ülfet peyda etmiştir. Lo usta belki de bu işi beceremez. mparatoriçeyi büsbütün kuşullandırmış oluruz.

Poppea — Ya hançer?

Anisetus başını salladı:

— Kan dökmek olmaz. Katin hotbehot hareket ettiğine in inanır? Hançer kullanmak inayeti meydana vurmak, failerini ele vermek olur. Vakıa öyle bir cür'et Kaysere lâyık, 'oppea'ya lâyık bir hareket teş il eder. Fakat tehlikelidir.

Genç kadın gülümsedi.

— Haydi! Öyle ise bizi daha azla oyalama da tasavvur ettiin kurnazca plân her ne ise bi e bir an evvel söyle...

Anisetus:

Ben donanma kumandanıım, dedi. Deniz kazası çok görüm. Onlardan nasıl korunulur ilirim.

Gene bilirim ki beşerin bütün htiyatına ve ilâhların nusretirağmen insan ekseriya bu ka lara kurban gider. Sahilden peyce açılmış bir gemide fena erleştirilmiş bir tahta yerinlen oynar, tekne su almağa baş ar: Al sana bir kaza! Ben kenli hesabıma böyle bir kaza terip edebilirim. Ne benden, ne le Kayserden şüphe etmek kim enin aklından geçmez. İyi bir ava, tatlı bir rüzgârla başlıyan leniz gezintileri bazan müthiş ir felâketle nihayet bulur.

Neron haykırdı:

— İiris hakkı için! Şayanı ayret bir buluş! Şimdiye kalar seyrettiğim deniz muharesi oyunlarında bu kadar kurazca bir hile görmemiştim!

Bu tasavvur Neron'un çok eyfine gitti. Dekor, tiyatro, ıokkabazlık: Tam onun istediği şeyler! Cinayet nazarından iliniyordu. Şayet Agripin'in erine yalancıktan bir kukla ve a bir kuzu konulmuş olsaydı, u teşebbüs Neronda gene ayni ilâkayı uyandıracaktı. Sahici ir gemi ile sahici deniz üzerin le oynanılacak bu oyun daha iç bir tiyatroda vaz'ı sahne edilmemişti:

Cinayet bir eseri san'at olacaktı. İmparator bundan olayı kendine yeni bir oyuncak bulan bir çocuk gibi seviniyordu!

Agripin Roma'dan Antium'a itmişti. Rıhtımın ta ucunda uaktan pupa yelken bir gemiyi ndıran bembeyaz, hücra bir köşkte oturuyordu.

Setli bir bahçede, gülden zen cirler sarkan revaklar altında boğuk bir iztirabın, biaman bir yeisin zebunu olarak, saatlerce sessiz, dalgın dolaşıyordu. Bazan duruyor, bir an mermer bir sütuna dayanıyor, taştan içine süzülen serinliği iyice duymak için gözlerini kapatıyordu.

Agripin zeval bulan ikbalini düşünüyordu.

Geldani müneccimler hayatını sevku idare eden yıldızları tetkik edip yakından müthiş bir hâdisenin vukuunu haber vermişlerdi. Fakat bu hâdise ne idi? Yıldızlar fazlasını söyle miyorlardı.

Bu inzivagâhta oturup durur ken hayatında nasıl bir hâdise olabilirdi?

Meğer ki Neron yaptığına nadim olarak kendisine dönsün, kaybettiği muhabbet ve ikbali kendisine iade etsin!

Bu suretle zihninde öyle sağlam bir kanaat temeli kurmuştu ki Neron'dan aldığı mektup menkûp imparatoriçede hiç de hayret uyandırmadı. Oğlu Agripin'i Bais'te tes'it edilecek olan Minerva yevmi mahsusuna davet ediyor, orada mihrapların önünde ve ilâh tasvirleri huzurunda eski muhabbetlerini ihya edeceğini ilâve ediyordu.

. . . . . .

Agripin kendisini Antium'dan getiren gemiden Misen sahillerine çıktığı zaman saray erkânından müteşekkil bir grup ona doğru ilerledi. Aniseus'un Tijelleni, Senek'i Brutus'u tanıdı. Onların bir kaç adım önünden Neron koşuyordu. Kolları açık, gözleri yaşlı anasının boynuna sarıldı.

Güneş gurup ediyordu. Şeffaf denizin hafif kımıldanışları yamaçların tembel güzelliği, gemiler üzerine üşüşmüş askerlerin "Yaşa,, sesleri ve bilhassa Neronun şitap ve tebessümü...

Oh! Artık istikbalden emin olabilirdi!

(Bitmedi)

B. in ailesile tanışıyoruz. Muzaffer H. beni kıskanıyor. Bu kıskançlık saikasile kocasile bir kavga çıkarmış. Fakat tabanca ilân atılmış değildir. Yalnız kavga esnasında Muzaffer H. şiddetle elile camları kırmıştı. Mesele bundan ibarettir.

Boğazlar komisyonunda

Boğazlar komisyonu Umumî Kâtipliğinden:

Boğazlar Komisyonunun çarşamba günkü içtimaında geçen kânununsani evsatında Karadenize dahil olmuş ve Baltık denizinden bilâhare gelecek olan Rus gemileri mevzubahs edilerek bu münasebetle Bulgar ve Romen murahasslarının bazı beyanata bulundukları ve İngiltere murahhassının da meseleyi hususî bir alâka ile takip ettiği hakkında muhterem gazetenizin bu günkü nüshasında bir fıkra görüldü. Bu murahhaslara atf olunan beyanat gayri vaki olduğu gibi, İngiliz murahhassı içtimada bile hazır bulunmamış olduğundan, tashihi keyfiyet olunması rica olunur.

[Bu tezkerede iddia edildiği gibi biz hususî konuşmaların içtimada olduğunu zaten yazmamıştık. Ayrıca İngiliz murahhasının da dünkü içtimaa iştirak ettiğini de bildirmemiştik.]

HARIÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Tahdidi teslihat gene tazelendi

Cenevrede toplananlar Italya-Fransa ihtilâfını halletmeğe uğraşıyorlar

Baş başa..

Gizli mükâlemeler ceryan ediyor

Cemiyeti Akvamın bu seferki 59 uncu içtimaı az mühim olmamıştır. Beynelmilel bir içtimaın ehemmiyeti sade aleni surette cereyan edecek hararetli münakaşalarla ölçülmiyeceği için şimdi Yugoslav hariciye nazırının riyaseti altında toplanan bu içtimaın sessiz, sadasız olup bitiverdiğine bakıp da ehemmiyeti az olduğuna hükmedivermiyelim. Filhakika ruznamedeki işler Cemiyeti Akvamın sırf kendine taallûk eden yeni bina meselesi gibi birtakım idarî işlerdi. Bu işleri bir tarafa bıraktıktan sonra Cenevre içtimaına asıl ehemmiyet verdiren diğer safhaya geçebiliriz.

Cenevrede Cemiyeti Akvama merbut bir takım komiteler vardır. Bunlardan biri de tahdidi teslihat komitesidir. Bu komite içtimaını önümüzdeki teşrinisaniye tehir etti. Çünkü Londra konferansında İtalya ve Fransa arasında bir anlaşma temin edilemedi. Halbuki tahdidi teslihat işi biribirine bağlı bir çok meselelerden mürekkep tir. Cenevre komitesi ihzarî bir mahiyettedir. Karada, denizde ve havada teslihatın nasıl tahdit edileceğini tesbite uğraşıyor. Londra konferansında İtalya ve Fransanın anlaşamaması tabiîdir ki, denizde tahdidi teslihat işini kolaylaştıracak bir adım olmamıştır. İşte komitenin önümüzdeki teşrinisaniye kadar tehiri altı yedi ay zarfında Paris ve Roma arasında bir anlaşma temin edilebileceği ümidiledir. Cenevrede İngiliz, Fransız ve İtalya hariciye nazırları arasında geçen gizli konuşmalar hep bu maksadı temin için oluyor. Bu itibarla Cenevre içtimaı az ehemmiyetli değildir.

M. Grandi

CENEVRE, 14 A.A. — Bugün muhtelif murahhaslar arasında müteaddit görüşmeler olmuştur. Bunlardan en mühimmi M. Briand ile M. Grandi arasında vukubulan mülâkattır. Fakat, bu görüşmelerden harice hiç bir malûmat tereşşuh etmemiştir.

Ağlebi ihtimale göre M. Grandi yarın Cenevre'den ayrılacağından başlanan mükâlemelere siyasî vasıtalarla devam olunacaktır.

M. Von Curtius ile M. Zaleski Almanya ile Lehistan arasındaki ticarî münasebetler hakkında samimî surette görüşmüşlerdir. Biraz sonra M. Zaleski ile M. Briand Fransa ile Lehistana ait meseleleri bir arada tetkik etmişlerdir.

M. Briand, yarın Alman hariciye nazırı M. Von Curtius ile görüşecek ve Cuma günü Paris e gidecektir.

[illegible] nameye dahil olan maddelerin müzakeresi hemen hemen tamamile bitmiş olduğundan meclisin içtima devresinin yarın nihayet bulacağı söyleniyor.

Yeni bir konferans mı?

PARİS, 15 A.A. — Excelsior gazetesi yazın Fransız ve İtalyan murahhaslardan mürekkep bir konferans toplanmasının düşünülmekte olduğunu yazmaktadır. Bu gazetenin istihbarına göre bu konferansta iki memleket arasında hâlâ muallâk bulunan meselelerin halline ve bir anlaşma zemini hazırlamağa çalışılacaktır. Böyle bir itilâf elde edilebildiği takdirde gelecek Eylûlde M. Briand ile M. Grandi tarafından tamamlanacaktır. Bu konferansta amele fırkası hükûmetinin de bir mümessil bulunduracağı söyleniyor.

Amerikada

Münakaşa ediyorlar

Muahedeyi tenkit ediyorlar

Washington, 14 A. A. — M. Stimson âyan hariciye encümininde bahrî muahede hakkında yeniden izahat verdiği sırada İngiltere ile Amerikanın kruvazör itibarile bahrî kuvvetleri arasında müsavatın ancak 1936 senesinden sonra elde edilebileceğini söylemiş, bundan daha muvafık bir netice beklenemiyeceğini de beyanatına ilâve etmiştir. Encümen âzasından bazıları Londra muahedesi hakkında tenkidatta bulunmuştur.

Çinin talebi

Washington, 14 A.A. — Çin hukûmeti Amerikalıların Chengchow mıntakasını derhal tahliye etmeleri lüzumunu Amerika hariciye nezaretine bildirmiştir.

Amerikanın Kanton konsolosu Amerikan misyonerlerin Kweihsien'den hiç bir hâdise olmadan çıkıp gitmelerini temin için Çin hükûmetinin bir askerî müfreze göndermeği vadetmiş olduğunu ilân etmiştir.

Ingilterede

Az para değil...

LONDRA, 14 A.A. — Hariciye nezareti parlâmento müsteşarı, Avam kamarasında sorulan bir suale verdiği cevapta İngiltere hükûmetinin geçen lerde toplanan bahrî konferans için sarfetmiş olduğu paranın 16 bin İngiliz lirası olduğunu söylemiştir.

Yeni tahtelbahir

LONDRA, 14 A. A. — 2015 tonilâto hacminde ve Rainbow isminde bir tahtelbahir bugün denize indirilmiştir.

Fransada

Lyon ipekleri

LİYON, 14 A.A. — İpek imalâthaneleri sahipleri sendikası mühim bir karar sureti kabul etmiştir. Bu karara göre bundan böyle Fransada yalnız kozalardan istihsal edilen tabiî ipeğe "İpek" ismi verilecektir. Bu kararın hilâfında hareket bir nevi dolandırıcılık addoluna caktır.

Maamafih, ecnebi memleketlere yapılacak satış muamelelerinde "sun'î ipek" tabirinin kullanılmasına cevaz verilmektedir. Ancak tabiî ipeği havî olmıyan maddeler hakkında kısaca "ipek" denilmesi hakkındaki memnuiyet baki kalacaktır.

Şark şimendifer tarifesi

Şark şimendiferleri yeni tarifesinin tatbikine dünden itibaren başlanmıştır.

Hindistanda

Hacı Turan

Şimal hududunda çarpışıyorlar

LONDRA, 14 A. A. — Hint işleri nazırı M. Benn Avam kamarasında sorulan bazı süallerde verdiği cevapta şimali garbî hududunda bazı fak tefek çarpışmalar olduğunu söylemiştir. Hudut üzerinde İngiliz idaresine tâbi havalide bulunan ve kabile reislerinden Hacı Turangazi ile münasebata girişmiş olan ahalinin silâhları zabıta tarafından toplanmış ve bunların ileri gelenlerinden bir çoğu tevkif edilmiştir.

Mr. Benn

Nazırın beyanatına göre Hacı Turangazi nin oğlu tarafından sevk ve idare edilen bir müfreze 12 Mayısta bir kaç tayyare tarafından bombardıman edilmiştir. 400 kişilik diğer bir kol 11 Mayısta bir İngiliz ileri karakoluna hücum etmiştir. Tüfek ateşi bütün gece devam etmiştir.

Bir yerli asker telef olmuştur. Vak'a mahalline gönderilen tayyareler mütecavizleri bombardıman etmiştir. Bunlar, 12 Mayısta dağılmışlardır. Yeni bir taarruza hazırlandıkları haber alınması üzerine 13 Mayısta tekrar bombardıman edilmişlerdir.

PEŞAVER, 14 A.A. — Hayber geçidine askerî bir tayyare düşmüştür. İki pilot telefolmuştur.

[Hacı Turangazi son zamanlarda Hindistanın şimalinde, hudutta İngilizleri meşgul ediyor. Hindistan erazisine hücum etmeğe teşebbüs eden Hacı Turangazi ile oğlu Başahkul hudutta kuvvetli bir kabile olan Mohmand kabilesinden adamlarla Hindistan erazisine geçmek istemişlerdir. Bunların üzerine tayyare gönderilmişti. Hacı Turangazi ile Hindistan millicileri münasebatta bulunuyor. Geçen nisanda Peşaver üzerine Hacı nın kuvvetleri tarafından yapılan akın neticesiz kalmıştı. Fakat Turangazi hudutta İngilizleri meşgul etmekten geri kalmıyor.]

Gazete yok...

BOMBAY, 15 A.A. — Hükûmet Bombay kongresi tarafından çıkarılmasına karar verilen gazetenin neşrine mâni olmak için lâzım gelen tedbirleri almıştır. Hükûmet bu gazetenin sahiplerini, gazetelerini 2 ay müddetle hangi şekilde olursa olsun çıkarmamağa, yahut fesatkârane yazılar neşretmemeğe davet etmiştir.

Balkanlarda

Hırvatların muhakemesi

Belgrattan yazılıyor: Yugoslav kırallığı aleyhinde suikast tertip etmekle maznun Hırvatların muhakemesi fevkalâde mahkeme tarafından görülüyor. Bunlar tevkiflerinden sonra kendilerine yapılan fena muameleden şikâyet ederek polisteki ifadelerini inkâr etmişlerdir. Bu muhakemenin neticesi merakla bekleniyor. Çünkü şimdiye kadar Hırvatlarla Sırplar arasında bir anlaşmağa doğru yapılan teşebbüsler bu muhakeme neticesinde ya müspet, ya menfi bir şekilde görülecektir.

Maznun olarak mahkemeye getirilen yirmi dört Hırvat kendilerinin pek ağır işkencelere maruz kaldıklarını söylemişlerdir.

Son Haberler

Dünkü Meclis müzakeresi

Bütçe müzakeratına cumartesi günü başlanacaktır

ANKARA, 15 A.A. — Büyük Millet Meclisi bugün Reis Vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır.

İstanbulda aleyhine ikame olunan hakaret davası dolayısile İzmir meb'usu Mahmut Esat Beyin masuniyeti teşriiyesinin kaldırılması hakkındaki Başvekâlet tezkeresi muhtelit encümene verilmiştir.

1930 senesi bütçe kanunu lâyihasının cümartesi günü müzakeresi takarrur etmiştir.

Belediye memurlarına dair ahkâmı cezaiyeye müteallik kanun teklifleri, hava sınıfı mensubinine verilecek zamaim ve tazminata ait kanunun sekizinci maddesinin tefsiri, nısabı müzakere kanununun bazı maddelerinin tadili, gümrük memurlarının hayvan yem bedeli, taamiye ve yevmiyelerine dair kanun lâyihaları müzakere ve kabul edilmiştir.

Hicaz, Necit ve mülhakatı hükûmetile mün'akit muhadenet ve Fransa hükûmetile aktedilen dostluk ve uzlaşma muahedeleri ve Türkiye-Almanya arasında tanzim edilen hukukî ve ticarî mevaddı adliyeye müteallik münasebatı mütekabile ye dair mukavelename tasdik edilmiştir.

Beynelmilel sınaî mülkiyet mukavelelerinin Lahey tadilâtına iltihak edilmesi ve milletler arasında teşriki mesaiyi inkişaf ettirmek gayesine müteveccih olarak Akvam Cemiyeti delâletile bir afet vukuunda musibetzede halka muavenet için teşekkül eden yardım birliği mukavelesinin tasdiki hakkındaki kanun lâyihaları kabul olunmuştur.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

15 Mayıs

Kara günün kara hatıraları

İZMİR, 15 A.A. — 15 Mayıs İzmirin düşman tarafından işgaline müsadif gün olduğu için gazeteler bu kara günün kara hatıralarına ait makaleler neşretmişlerdir.

ANADOLUDA MİLLİYET

İzmrde buhran...

Iktısdî durgunluğun şehirdiki tesirleri ve ölü mevsimde Izir...

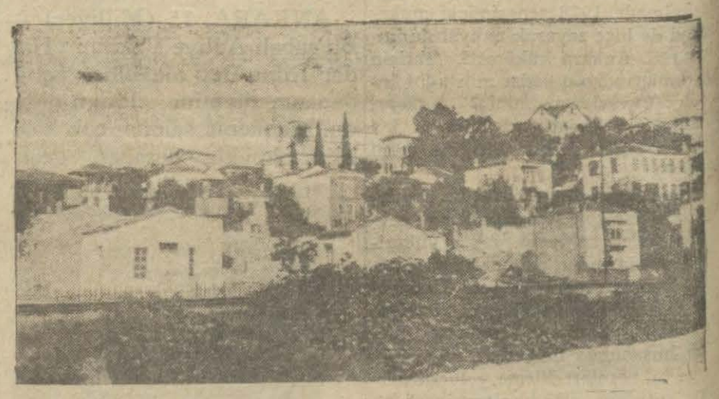

İzmirde Bayraklıya bir nazar...

İzmir, (Milliyet) — İzmir güzel bir bahar yaşıyor... Tabiatin büyük bir zevkle süslediği bu güzel diyarın baharına hakikaten doyulmuyor... Yalnız bütün bu güzellik İzmire yakışmıyan bir durgunluğun arasında çok sönük kalıyor.. Hani bazı insanlar vardır... Siz onları daima neş'eli, eğlenceli, faal ve cevval görmeğe alışmışsınızdır... Aradan bir müddet geçer siz onları gözden kaybedersiniz... Faat bir gün onlar karşınıza neş'eleri kalmamış, cevval ve faal olan halleri âtıl ve cansızlığa tahavvül etmiş olarak çıkarlar.. İşte bu karşılaşış sizi çok üzer... Ben de bu defa İzmirde bu hisse sahip oldum.

Saat kulesinin yanından omuz omuza geçilen yollarda şimdi yan yana iki kişiyi bile görmek mümkün olamıyor.

Buna iki mühim sebep vardır: Bunlardan biri ve en mühimmi mevsim meselesidir.

Çünkü İzmir ancak senenin dört ayı çalışan bir yerdir. Ağustosun sonunda başlıyan faaliyet Kânunuevvel bidayetine kadar devam eder. İşte şimdi İzmirin hakikaten durgun bir ayıdır.

İkinci sebep: İktısadî buhrandır. İktısadî buhran, son zamanlarda, asrî kelimesi kadar taammüm etmiştir. Her ağızda, her yerde bu sözden bahsetmek moda oldu. Asıl garibi en ziyade lüks olan ve pahalılığı ile tanılan yerlerde iktısadî buhrandan bahsedilmemesidir. Fakat İzmir hiç te böyle değil.. Eğlence yerleri bom boş... Tiyatrolarda kimseler yok.. Görülüyor ki buhran hakikaten mevcuttur...

Liman eski varlıklarını hatırlamakla vakit geçiren zavallı düşkünlere benziyor.

Vaktile geceleri bir çok vapurlardan süzülen elektrik ziyasının yaladığı limanın suları, ancak balıkçı kayıklarının sönük kandillerinin aksini görüyor...

İzmir imar noktai nazarından çok değişmiş ve çok güzelleşmiştir. Gazi bulvarında yapılan yeni binalar, Bankaların yeniden yeniye yapılan ebniyeleri bu yangın yerine gün geçtikçe bir güzellik veriyor.

İzmirin değişmiş ve güzelleşmiş iki şeyi var: Biri yarım kalan elektrikli tramvay, diğeri otomatik telefon...

Kordonun üzerinde atlı tramvayda bundan yirmi sene evvel ki bir hayatı yaşıyanlar, Karantine yolunda elektrikli tramvayın zevkini sürüyorlar... Bana kalırsa İzmir Belediyesi her ne pahasına olursa olsun, Birinci kordonun bütün güzelliğini kaçıran atlı tramvayları derhal ortadan kaldırmalıdır..

Otomatik telefon ticaret ve mesai hayatında ne kadar büyük bir rol oynuyorsa, köşklerdekilerde muzip ellerde o kadar gülünçlü alaylı işler görüyor... Gece yarısı kimin yaptığı bilinmiyen telefon sesleri bir çok hanımları gece uykularından mahrum ediyor...

İzmirde en ziyade tetkike şayan olan cihetler, bankaların piyasa üzerindeki tesiratı, Ziraat Bankasının kooperatif teşkilâtıdır. Bunlar hakkındaki tetkikatımı, iktısadî vaziyetin hakikî şeklini ayrıca teşrih edeceğim.

* *

Kolza yağından kilo başına 8 kuruş resim alınacak

Katil Arslan

Teofanı öldüren 10 seneye mahkûm oldu

Vereseye de 1500 lira tazminat verecek

Üsküdar'da bakkal Teofani öldüren Arslan ile ketmi şehadetmaddesinden maznun Ulvi-

Hanımlar

Zekiye ve Muzaffer H.ların mahkemelerine ağırcezada devam olundu.

Maznun vekilleri müdafaada bulunduktan sonra mahkeme heyeti müzakereye çekildi. İki saat süren müzakereden sonra mahkeme Arslanın kasten katil suçundan 15 seneye ve ancak ağır çürük olması dolayısile 5 sene-

Arslan

indirilerek 10 sene ağır hapse ve 1500 lira vereseye tazminat ödemesine mahkûm edildi. Heyeti müşterekesi ile 3 hanım hakkında beraat kararı verdi.

—o—

Hikmet B. in gazetelerden davası

Sabık müstantik Hikmet B. aleyhinden Milliyet, Politika, Akşam, Yarın, Ermenice Aztarar, Jamanak ve Rumca Avyi gazeteleri aleyhine açılan tahkikat davasile Yarın gazetesi aleyhine açılan muhtelif hakaret davalarının rüyetine ikinci ceza mahkemesinde başlandı. Hikmet B. gazetelerden (10) ar bin lira istiyor. Kendisini avukat Şevket B. müdafaa ediyordu. Yarın ve İkdam gazeteleri adlî müdürleri mahkemeye gelmişlerdi. Dava gelmiyen müdürlerin ihzaren celbi için 31 mayısa talik edildi.

Ne kadar yağmur yağmış?

Bir kaç gündenberi yağmakta olan yağmur dün de fasılalı olarak devam etmiştir. Şimdiye kadar yağan yağmurun miktarı 5 milimetreyi bulmuştur. Şehir dahilî rasathanesi havanın bugün açık olacağını söylemektedir.

Tütün inhisar idaresi harp malûllerine tevziat

Tütün inhisar idaresi bu paranın haziran iptidasından itibaren tevzi edecekti.

Bundan başka harp malûllerinin Ziraat Bankasında birikmiş parası vardır. Bu para da altı lirayı tecavüz ediyor. Bu parann da haziran nihayetinde tevzi edilmesi için hükûmetin nezdinde teşebbüsata bulunulmuştur.

Emanette

Elli şoför

Dün seyrüsefer merkezince cezalandırıldı

Otomobil ve tramvaylar dün umumî bir teftişe tâbi tutulmuş ve bozuk taksili, karnesiz, ehliyetnamesiz oldukları için ellika dar otomobil şoförü tecziye edildiği gibi tramvaya asılan ve atlıyanlardan da 20 kişi kadar tecziye olunmuştur.

—o—

Beynelmilel seyrüsefer işaretleri

Otomobiller için kullanılmasına karar verilen Beynelmilel işaretler hakkında tetkikata devam olunmaktadır. Bunların nerelere konması lâzım geldiği tesbit edildikten sonra yerlerine konacaktır.

—o—

Şişlide akan lâğımlar

Şişlide Etfal hastanesi sırtlarından açıkta akan lâğımların kapatılması ve denize akıtılması için Emanet fen hey'eti tetkikat yapmış, bu iş için 200 bin liraya ihtiyaç görüldüğünü anlamıştır. Emanet bu işi için tahsisat olmadığından bir şey yapamıyacağını beyan ediyor.

—o—

Terkos işi bitiyor

Şehrimizin alâkadar mahafilinde gelen malûmata göre Nafia vekâleti bugünlerde İstanbulun su ihtiyacı ve terkos şirketi hakkında kat'î kararını verecektir. Vekâletin İstanbulda yaptığı tetkikat tamamlanmıştır. Vekâlet kararın esas hatlarını tesbit etmiştir.

Bulunan sureti tesviyenin terkos şirketile yeni bir mukavele aktetmek mi, yoksa mevcut mukaveleyi feshetmek mi olduğu hakkında henüz malûmat yoktur.

—o—

Sütçüler Ankaraya bir heyet gönderiyorlar

Sütçüler cemiyeti asrî ahırlar meselesini halletmek için Ankara'ya bir hey'et göndermeğe karar vermiştir.

Sütçülerin hey'eti Ankarada fennî ahırların Emanet tarafından yapılmasını temine çalışacaktır.

Poliste

Karmanyola

Taksimde bir madamın mücevherle dolu çantası gaspedildi

Taksimde Camcı sokağında oturan Mm. Argiri evvelki gece evine giderken önüne henüz kim olduğu anlaşılmıyan bir adam çıkmış ve içinde 31 lira, bir saat, incili altın bir kordon, bir pırlanta yüzük, bir altın halka, bir altın ıstavroz ve bir yüzük bulunan çantasını elinden kapa rak kaçmıştır.

—o—

Bir kadın çiğnenmiş

Perukâr Karnik Ef.nin zevcesi Mm. Ağavni dün Taksimden geçerken henüz kime ait olduğu anlaşılamıyan bir otomobilin altında kalarak yaralanmıştır.

—o—

Tramvayda yankesicilik

Nafia mühendislerinden Fehmi B. dün tramvayla Ortaköye giderken cebindeki 70 lirası yan kesici tarafından çalınmıştır.

Mektepliler müsabakası

53 üncü hafta bitti

53 üncü hafta bitmiştir.. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimmini seçip cumartesi akşamına kadar müsabaka memurluğuna gönderiniz. Neticeler pazar günü neşredilecektir.

Vilâyette

Sayım vergisi

Ağnamın tadadı ikmal edildi

Tahsil memurları ağnam tadadını ikmal etmişlerdir. Vergi nin tahsilâtı hazirandan sonra tahsiline başlanacaktır.

—o—

Ziraat müsteşarı

İktısat vekâleti Ziraat müsteşarı İhsan Abidin Bey İzmirden geldikten sonra Londraya giderek baytar kongresine iştirak edecektir.

—o—

Rumların intihabı

Beyoğlu Rum mütevelli heyetinin müddeti hitam bulduğu için yeniden intihap için, Vilâyete müracaat etmişlerdir.

Yalova yolları

Tahkikata başlandı

Bir mühendisle fen memurunun ihmali var mı?

Vilâyet tarafından Nafia ser mühendisliğine tahsisat verildiği halde yalova yollarının bugü ne kadar inşaat ve tamiratının ikmal edilmemiş olduğunu yazmıştık.

Vilâyet bu hususu nazarı dikkate almış ve inşaatta terahisi görülen mühendis Sabri Bey ile fen memuru hakkında terahi meselesinden tahkikata başlanmıştır. Vali vekili Muhiddin Bey de bu gün Yalovaya gidecektir.

Doktor Şaht

Bir tetkik seyahatine çıkmış olan Almanya devlet bankası sabık müdürü umumîsi M. Şaht bugün Reçeli Karol vapuru ile şehrimize gelecektir.

Doktor Şaht ayrıca bir konferans verecektir.

Ucuz eşya

Hangi eşyanın fiatları düşüyor

Ticaret odasına bu hususta bir rapor verildi

Son zamanlarda bazı ithalât eşyasının fiatleri mütemadiyen düşüyor.

Ticaret odasına verilen bir raporda bu eşyanın neler olduğu ve fiatlerinin tenezzülü sebeplerini gösteriliyor.

Rapora nazaran fiatleri muntazaman düşen eşya bilhassa şunlardır: Pamuk ve pamuklular, kahve, şeker, petrol, kalay, kauçuk, çay.. Bu mevat geçen sene yapılan fazla istihsal neticesi olarak bu seneye çok stok devredilmiştir.

Sun'î ipek te geçen sene çok istihsal edildiğinden ipek ve yapağı fiatleri düşmektedir.

Bunların fiatlerinin daha fazla düşeceği de rapora ilâve edilmektedir.

Ömer Hayyam konferansı

Dün akşam Türkocağında, doktor Abdullah Cevdet B. Ömer Hayyam hakkındaki konferansının ikincisini vermiştir. Geçen konferansında Hayyam'ın hayat ve felsefesinden bahseden doktor, dün akşam, Garp şairlerinde Hayyam'ın ruhu ve rubaiyatının en güzellerini anlatmıştır.

Bir intihar

Dün akşam Büyükadadan köprüye son postayı yapan kınalıada vapuru Kadıköyünden kalkarak köprüye gelmekte iken vapurun kıç tarafından bir kendini denize atmış ve boğulmuştur. Esbabı intihar ve hüviyeti hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Güzel san'atlar birliği azasından bir musihişinaslar grupu

Türk musikişinaslarını himaye etmek lâzım

Güzel San'atlar musiki şubesi Fırkanın müzaheretini rica etti

Zaman zaman Türk musikişinaslarının şikâyetlerini işitiriz.

Memlekette, hemen her müessesede Türk san'atkârı istiskale uğruyor, işsiz kalıyor. Buna mukabil Avrupa'nın en aşağı derecesindeki musikişinaslara, bu müesseseler, kendilerine lâyik olmadıkları bir rağbet gösteriyorlar.

Güzel san'atlar birliği musiki şubesi, memlekette miktarı zaten az olan musikişinasların bu elîm vaziyete düştüğünü gördüğü günden beri mütemadî teşebbüslerde bulunarak bunun önüne geçmeğe çalışmaktadır. Birliğin musiki şubesi reisi Muhiddin Sadık B., yeni teşebbüslerden bahsederek vaziyeti şöyle anlatmıştır:

"—Musiki şubesinin yegâne emeli, musiki san'atkârlarına iş bulmak, onları muhtelif müesseselere yerleştirerek maişetlerini temine yardım etmektir. Zaten cemiyetin maksadı teşekkülü de budur. Şubenin ilk teşekkülü zamanlarında cemiyete 400 ü mütecaviz âza kaydedilmiş ve bunlardan müracaat edenlere iş bulunmuştur.

Avrupa'nın aşağı derecesinde ki çalgıcıları memleketinde para kazanamıyarak İstanbul'a hicret etmeğe ve burada da azamî rağbeti görmeğe başladıkları zaman artık Türk san'atkârlarının işlerine nihayet verilmiş, hepsi birer bahane ile çıkarılmıştı.

Cemiyet âzasının şikâyeti üzerine alâkadar makamat nezdinde teşebbüslerde bulunulmuş ve neticede belediye nizamnamesine yeni bir madde ilâve olunmuştur. Buna göre, cemiyette âza olmıyan san'atkâr icrayı san'at edemiyecektir. Fakat bu tedbir de "Zenci, yabancı çalgıcı,, modasına set çekememiştir. Türk musikişinaslarının hukukunun muhafazası için, diğer cemiyetlerde olduğu gibi hükûmetin müzahereti lâzımdır. Son bir teşebbüs olarak bu hususta halk fırkasının müzaheretini rica ettik,,

Hilekârlık!

Kolza hilekârlığının meni çaresi ne?

8 kuruş gümrük resmi alınmak için bir lâyiha hazırlandı

Petrola kolza karıştırılması petrol kumpanyalarile bayiler arasında artık umumî bir itiyat halini almıştır.

Emanet bunun önüne geçemediği gibi petrol inhisar idaresi de yaptığı teşebbüslerden bir netice alamamıştır.

Mevsuk bir membadan aldığımız malûmata nazaran memleketin zararına olan bu hareket İktısat vekâletinin de nazarı dikkatini celbetmiş ve bu hilekârlığı kökünden izale için çok musip bir harekette bulunulmuştur.

Verilen malmata nazaran kolzaya 8 kuruş gümrük resmi konulması için bir lâyiha hazırlanmıştır. Kolzaya 8 kuruş resim konduğu takdirde kolzanın fiati petrolün fiatini de yeçmiş olacağından sahtekârlık ta kendiliğinden kalkacaktır.

Barda dayah

Hacı Bekir zade Muhiddin Beyi Gardenbar'da dövdüler mi?

Evvelki gece Gardenbar'da bir dayak hâdisesi olmuştur. Hâdise Şekerci Hacı Bekir zade Ali Muhiddin Beyle Mısırlı Fazıl Bey isminde biri ve arkadaşları arasında olmuştur.

Vak'a şu suretle cereyan etmiştir:

Ali Muhiddin Bey bir masada tek başına oturmakta imiş. Karşısında diğer bir masada da Fazıl Bey ve bir kaptan ile arkadaşları oturmakta imişler.

Ali Muhiddin Bey, Fazıl Beyin masasında oturanlardan bir ikisi ile selâmlaşmış ve onları masasına davet etmiştir.

Fazıl Bey, Muhiddin Beyin bu davetine canı sıkılmış olacak ki:

— Olamaz. Senin yanına gitmelerine razı değilim. Baştan çıkarırsın. demiştir.

Ali Muhiddin Bey:

— Sen ne karışıyorsun. demiştir.

Bunun üzerine:

— Karışırım.

— Karışamazsın

Diye ağız kavgası başlamıştır.

Nihayet her iki tarafında asabiyeti artmış ve rivayete nazaran Ali Muhiddin Bey:

— Kaba dayı isen dışarıya gel. demiş.

Böylece iki taraf masalarından fırlamışlar ve barın koridoruna çıkmışlar. Burada kavgaya Fazıl Beyin taraftarları da karışmışlardır.

Bu esnada tokatlar atılmış, yumruklar savrulmuş ve kavga uzamıştır. Nihayet araya garsonlar girmişler ve bin müşkülâtla gavga bastırılmıştır. Neticede Ali Muhiddin Bey yüzünden yaralanmıştır. Garsonlardan bazıları da, bu patırtıda dayak yemişlerdir. Hâdise barda karışıklığı muclp olmuştur.

İdman şenlikleri tehir edildi

Bugün yapılacak üçüncü idman şenlikleri gelecek haftaya talik edilmiştir.

Buna sebep idman şenliklerinin yapılacağı Taksim stadyomunun çamur olmasıdır.

Şenlikler gelecek cuma günü ayni saatte yapılacaktır.

Muhafız Gücü sporcularından müteşekkil bir bisiklet kafilesi, teşebbüs ettikleri büyük bir seyahatı muvaffakiyetle ikmal ettikten sonra, şehrimize gelmişlerdir.

Bu seyahat Ankaradan başlamış ve yağmur çamur içinde devam eden turne 6 gün zarfında Kırklareline muvasalât suretile bitmiştir.

Muhafız Gücü sporcularının Ankara - Kırklareli seyahati bu vadide yapılan hareketlerin birincisi değildir.

Spora büyük bir ehemmiyet veren Güç reisi İsmail Hakkı Beyin sevk ve idaresi altında çok kıymetli muvaffakıyetler kazanan Güç sporcuları bundan bir müddet evvel orta Anadoluda 1500 kilometroyu geçen çok büyük bir bisiklet seyahatı yapmışlardı.

Bugün itmam edilen ikinci seyahat birincisi kadar vâsi bir proğrama malik değilse de 6 gün zarfında 900 kilometre mesafe katetmek suretile memlekette yeni bir rekor tesis edilmiş olması itibarile onun kadar ehemmiyetlidir.

Ekonomi

Kömür ihracatımız az

1929 ve 1930 seneleri şubat aylarında Yunanistana gönderdiğimiz kömür ne kadar?

Zonguldak kömür madenlerinin istihsalât ve faaliyeti azalmaktadır.

Ticaret odası tarafından yapılan bir istatistiğe nazaran şubat ayında ecnebi gemilere verilen ihrakiye ve hamule gerek geçen senenin ayni ayına, gerek bir ay evveline nazaran azdır.

Meselâ bizim kömürlerimize en büyük mahreç olan Yunanistana geçen senenin şubat ayında ,509 ton maden kömürü ihraç edilmişti. Halbuki bu sene şubatında Yunanistana alan kömür ihracatımız ancak 3555 tondur.

—o—

Liman şirketinde tasfiye

Liman şirketinin kadrosunda tenkihat yapılacak, 300 e karip memurdan 80 ni kadro haricî bırakılarak bir müddet mezun addedilecekler, müteakiben kendilerine tazminat verilerek alâkaları katedilecektir. Şirket bu suretle memur maaşlarından tasarruf edecektir. Son Gümrük tarifesinden evvel tüccar lüzumundan fazla eşya celbettiği cihetle bir müddettenberi liman faaliyeti tevakkuf etmiştir. Bit tabi şirketin işi de, varidat da azalmıştır.

—o—

Millî vapurcular

Millî vapur kumpanyaları postaların tanzimi için aralarında bir anlaşma vücude getirmek için uğraşıyorlar.

Mevcut hatlara tahsis edilen postaların intizamsızlığı vapurcuların da zararını mucip olduğundan bu anlaşmanın kabîl olacağı kuvvetle ümit ediliyor.

—o—

Borsada vaziyet

Dün borsada İngiliz lirası 1032 kuruşta açılmış bir aralık 1032, kuruş on paraya kadar yükseldikten sonra 1033 kuruş on parada kapanmıştır.

Altın 914, Liret 8,95 kuruştan muamele görmüştür.

—o—

Tütün piyasası düşük

Tütün piyasası son günlerde düşkün gitmektedir. Bu düşklüğe sebep olarak alıcıların mevsim bidayetinde fazla mal iddihar etmeleri gösteriliyor.

—o—

Mısır sanayi sergisi

Mısırda yakında bir sanayi sergisi açılacaktır. Tarihi kadimden bugüne kadar sanayiin terakkiyatını gösterecek şekilde kısımları ihtiva edecek olan müzeye Mısır konsolosluğu Ticaret odası vasıtasile sanayicilerimizi davet etmiştir.

—o—

İzmir belediyesi tahvilâtı

Menkul kıymetler ve kambiyo borsası komiserliğinden: İzmir Belediye dairesinin ihraç etmiş olduğu her biri yüz Türk lirası itibarî kıymetindeki yirmi bin tahvilin, Maliye Vekâletinin 3/4/930 tarihli ve 8818 numaralı emrine tevfikan 13/Nisan/930 tarihinde Borsa meclisince ittihaz edilen karar üzerine Borsada alınıp satılmasına müsaade edilmiş olduğu tebliğ olunur.

Halk memnun değil

Adalar tarifesi halkı tatmin etmiyor

Son vapur 8,45 olmalıdır

Hali hazırdaki Adalar hattı tarifesi ada sakinleri tarafından bir çok şikâyeti mucip olmuştur. Şimdi tatbik olunan tarifede köprüden son vapur saat 7,35 te hareket etmektedir. İş sahipleri için bu saat erken bulunmaktadır. Seyrisefain idaresinde alâkadar bir zat, tarifenin, mevsim tarifesi olduğunu ve Haziran 1 den itibaren yaz tarifesinin tatbikine başlanılacağını söylemiştir. Yaz tarifesinde Adalara son vapur 8,15 kalkacaktır. Fakat bu da halkı ve iş sahiplerini tatmin edebilecek bir vaizyet değildir.

Kış tarifesinde 7,35 e kadar çalışanlar için yarım saatlik bir fark hiç bir şey ifade etmez. Onun içindir ki kışın karanlık bastıktan sonra 2,5 saat kadar işleri başında bulunmak için akşamın sekizde olduğu bir zamanda ancak 8,45 de bir vapur tahrik edilebilmelidir ki hem iş sahipleri memnun kalsınlar hem de Adalaraa vasıtasızlık yüzünden gidemiyenler bu mahrumiyetten kurtulsunlar. Bu hususta muhik temennileri seyrisefain umum müdürlüğünün dikkatine arzederiz.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın Umdesi "*Milliyet*" tir.

16 MAYIS 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No. 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur.

Gazete ve matbaaya ait işler için müdürlyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 16 en az 12 derece idi. Bugün rüzgâr lodos hava kapalı olacaktır.

Nasıl giyinmeli?

Rahmetli Saffeti Ziya Beyin bu isimde bir eseri var. Geçende gözüme ilişti. Aldım karıştırdım ve gördüm ki eser kesesi müsait ve gardrobu zengin bir adamın giyinme usullerini gösteriyor. Ben zannetmiştim ki bu kriz günlerinde ucuz giyinmenin yolunu yazıyor; aldanmışım. İktısada çok riayetkâr bir arkadaşım var, o bana daima iki yüzlü kumaş tavsiye eder der ki:

— Sıkışırsan tornistan yapar giyersin yeni gibi olur. Bu kumaşlardan her zaman bulmak kabildir.

Ben "nasıl giyinmeli" sualinin cevabını buna benzer şeyler de arıyordum! Yanılmışım.

İsim bulamadı ise!

Bir kariim, mükâfatı bana ait olmak üzre Bakkallar Cemiyetinin rakısı için bulduğu ismi yazıyor. Eğer Cemiyet münasip bir isim bulmadise bu fena değil: Kevser!

Uskumrular şaşırmış...

Çirozun bahalı olduğunun farkında mısınız? Evet bahalı. Çünkü uskumru çıkmıyormuş. Sebebi pek garip. Uskumrular Çanakkale boğazından girerlerken şaşırıp Selâniğe gitmişler.. Mutlaka bir Yunanlı klağuz tutmuş olsalar gerektir. Hele bir de onları denesinler, görüşürüz...

Gelen mektuplara

Ayni imzalı mektup gönderen kariimize:

Mutaleanıza temamen iştirak ederim.

Bursada Rami B. hakkında yazı yazan kariimize-

"Bilemem eyliyecek girye midir, hande midir"

FELEK

Politika — **Haftalık icmal** — ★★★

Cenevrede Cemiyeti Akvam Meclisi 59 uncu içtimaını akteti. Fakat bu içtima, daha ilk günden daha ziyade Londra tahdidi teslihat kongresinin devamına benziyor. Ajans haberleri, İngiliz, Fransız ve İtalyan hariciye nazırlarının, Londrada bir türlü anlaşılamıyan tahdidi teslihat meselesi etrafında görüşmekte olduklarını bildiriyor. Malûmdur ki, İtalya ile Fransa arasındaki rekabet yüzünden Landrada kruvazörler hakkında beş taraflı bir itilâf hâsıl olamamış, kruvazörler itilâfı üç taraflı kalmıştı. Konferansın akibinde İtalyanın derhal vâsi bir bahrî inşaat programını tatbika başlaması Fransa ile İtalya arasındaki siyasî münasebat üzerinde bir gerginlik hâsıl etti. İşte şimdi Cenevrede itilâfa varmak için bir teşebbüs daha yapılmak tadır.

İşte bu mühim hususî müzakereler karşısında, Cemiyeti Akvam Meclisinin resmî içtimaı pek sönük kalmaktadır. Verilen haberlere göre, bu içtimalar bir takım iktısadî meselelere inhisar etmektedir. Şurası muhakak ki Cenevre içtimaları eski ehemmiyetlerini kaybetmişlerdir. Büyük devletler, ehemmiyetli siyasî meseleleri Cemiyet haricinde müzakere ve intaç etmektedirler. Cenevre içtimaları tedricen, gümrük tarifeleri, beynelmilel fuhşun men'i, Lahey mahkemesi gibi akademik bir takım meselelerin müzakeresine inhisar etmektedir. Tahdidi teslihat, Cemiyet misakının bir maddesi iktizasından olduğu halde, bu mesele etrafındaki müzakereler Londrada cereyan etmiştir. Bunun da bir sebebi Cemiyet müzakeratının bir neticeye iktiran edememesidir. Meselâ Romanya ile Macaristan arasındaki mahut hakkıhıyar sahibi Macarlar meselesi, senelerdenberi Cemiyeti Akvam Meclisinde müzakere edildiği halde bir türlü halledilemedi ve nihayet geçen ay Pariste hususî müzakere neticesinde halledildi. Bu demirbaş meseleyi Cemiyeti Akvam Meclisi şimdi ruznamesinden çıkarmıştır.

* * *

Hindistandan gelen haberler müphemdir. Sansör devam ettikçe de müphem olması tabiî addedilmelidir. Bir gün asayişin tamamile iade edildiği bildiriliyor, ertesi gün de ihtilâlcilerin şurada burada tedip edildiği ilâve ediliyor. Hindistan havadisleri bize harbi umumî içindeki muharebe havadislerini hatırlatıyor. "Hindistan cephesinde sükûnet var„ tabiri çok yerindedir.

Fakat bu sükûnet haberlerine rağmen, İngilizler sürü ile tevkifat yapmakta devam ediyorlar. Mevkuflar derhal muhakeme edilmekte ve hapse sevkedilmektedirler. Bazı mahpusların açlık grevine başladıkları da bildiriliyor. Bir habere göre de Gandinin tavsiyesi üzerine,Naidu namında bir Hintli kadın Gandinin yerine millî hareketin başına geçmiştir. Ötedenberi Hindistandaki millî hareket hakkında yazdığımız yazılarda şunu tebarüz ettirmek istedik ki, hareketin en zayıf tarafı bir liderin bulunmamasıdır. Bir milleti bir ideal etrafında toplıyarak onu istiklâle sevketmek, bu işin azameti ile mütenasip büyüklükte bir adam ister. Bu ne Gandinin, ne de Madam Naidu'nun yapacağı işe benzemiyor. Bunlar ancak Hintlilere istiklâl aşkını telkin edebilirler. Fakat millî istiklâl davasını başarmak için hem ideal adam, hem de hareket adamı olmak lâzımdır.

Diğer taraftan valii umumî Hindistana verilecek yeni idarenin şeklini tayin için gelecek teşrinievvelde Londrada bir konferans toplanacağını ilân etmiştir. Bu haberin, ihtilâl hareketi üzerine teskin edici bir tesiri olsun diye ortaya atıldığına şüphe yoktur. Mesele bir defa da müzakere safhasına girince, Mısır müzakeratı gibi ilânihaye devam edebilir.

* * *

Mısır müzakeratı gene inkıtaa uğradı. Müzakeratın inkıtaına sebep, Sudan meselesidir. Anlaşılıyor ki, İngiltere ile Mısır arasındaki diğer üç ihtilâf halledilmiştir. Fakat dördüncü ihtilâflı nokta olan Mısır meselesi en ehemmiyetlisi idi. Çünkü İngilizler Sudana hâkim oldukça, Mısıra da hâkim olacaklar demekti. Mısır demek, Nil nehri demektir. Bu nehrin suları da Sudandan gelir. Binaenaleyh Mısırlılar bu hayatî mesele üzerinde ısrar etmişlerdir.

Gerçi İngilizler Sudanda Mısırla müşterek milkiyet esasını kabul etmişlerdir. Fakat Mısırlıları idareye karıştırmak istememişlerdir. Bu şerait altında müşterek milkiyet lâfızda kalmıya mahkûmdur. Öyle anlaşılıyor ki İngilizlerin Sudan da takip ettikleri siyaset, Mısırdan ayrı bir Sudan milliyetperverliğinin inkişafı gayesini istihdaf ediyor. Bunun içindir ki, son zamanlarda "Mısır ve Mısırlıların ve Sudan Sudanlıların„ sözleri çok işitilmiştir.

* * *

Maltada din ve devlet nüfuzları çarpışıyor. Kurunu vüstaî bir manzara arzeden meselenin esası şudur: Geçen martta Malta papasları, Malta veya İngiliz tebaasından bir papasın Sicilya adasında ikametini emretmişler. Sürülen papas, bu karara itaat etmek istememiş ve hükûmete müracaat etmiş. Hükûmet te tabiî bir Malta tebasının bir kimsenin papas kararile memleketten ihraç edilemiyeceğini bildirmiş ve papasta Maltada kalmış. Kalmış amma, papas teşkilâtı hükûmete harp ilân etmiş.

Şimdi 24 Mayısta yapılacak intihabat dolayısile papaslar faaliyete geçmişler. Piskopos neşrettiği bir beyannamede, hükûmete rey vermek ve hükûmete taraftar olan gazeteleri okumak günah olduğunu ilân etmiş . Halkın mühim bir kısmı cahil ve papasların nüfuzu altında olduğundan, hükûmet intihabatta kaybedeceğini anlamış ve intihabatı tehir ettirmiş.

Devlet ve din arasındaki bu mücadelede devlet nüfuzunun galip geleceği şüphesizdir. Fakat bu asırda Malta gibi Avrupaya bu kadar yakın bir adada bu meselenin çıkması hayli gariptir.

Diğer taraftan kilise ile hükûmet arasındaki bu ihtilâfın, adada İngiliz ve İtalyan nüfuzları arasında bir mücadele olduğu da anlaşılıyor.

* * *

İspanyada Cumhuriyet davası aldı yürüdü. Madritte açıktan açığa Kıral Alfons'un aleyhine nutuklar söylenmekte ve tezahürat yapılmaktadır. Darülfünun Emini M. Amamundo, irat ettiği bir nutukta, İspanyol milleti taraftar olmasa da Cumhuriyet idaresinin cebren kabul ettirilmesi lâzımgeldiğini söylemiştir. Cumhuriyete taraftar olan diğer hatipler, diktatörlük devrinde Primo de Riveranın ecnebi şirketlerden rüşvet aldığını söylemişlerdir.

Fakat bu hareketin daha mühim safhası, talebe ve işçiler tarafından yapılan içtimalar ve nümayişlerle hükûmetin bunlara karşı mukabelesidir. Verilen haberlere göre, işçi ve talebenin nümayişlerini hükûmet silâh kuvvetile dağıtıyor ve tabiî bu muamele kansız olmuyormuş.

Bu, klâsik bir ihtilâl mukaddimesini arzediyor. Bir asırdanberi Avrupada istibdatlar böyle yıkılmış, Cumhuriyetler böyle ilân edilmiştir. İşçinin ve talebenin bir içtimaı, bir silâh sesi, beş on kişi ölüyor. Halkta bir galeyan. Sonra da .'Kıral düştü, yaşasın Cümhuriyet„ sesleri. Bakalım tarih İspanyada da tekerrür edecek mi?

A. Ş.

Doktor

HAFIZ CAMAL

Cumadan mada günlerde öğleden sonra saat (14 - 16) da İstanbul Divanyolunda (118) numerolu hususî kabinesinde hastalarını habul eder.

ZAYİ

Bankacı zade Hilmi Bey namına mülga Galata ikinci İthalât gümrüğünde 24-11-27 tarihli ve 446 numaralı beyanname ile muamelei rüsumiyesi ikmal edilen değirmen makina ve taşlarının gümrük ve muamele vergisi olarak teslimi vezne kılınan 475 lira 3 kuruşu muhtevi 590 numara ve 10-12-927 tarihli makbuz zayi olmuştur. Zayiinden muamelei muktazıyesi icra kılınacağından mezkûr makbuzun hükmü olmadığı ilân olunur.

Asalet

— Aşk hikâyeleri —

Ferhan Bey bugün yazıhanesine çok geç gelmişti. Geceyi rakılı, kadınlı, çalgılı bir eğlence âleminde geçirmiş sabahleyin ancak öğleye doğru uyanabilmişti. Yazıhaneye gelir gelmez yorgun ve bitap bir koltuğa çöktü. Akşamın humması hâlâ üzerinde idi. Dizlerinin üstünde istirahate çekilen geniş karnını kısa kollarile çemberliyerek, altları morarmış ve şişmiş gözlerini kapadı, çıplak başını koltuğun arkalığına dayadı ve bir az kestirmeğe başladı...

Tam bu esnada kapı vurulmuştu. O, daha "giriniz!„ demeğe meydan kalmadan, açıldı ve içeri uzun boylu, yağız bir adam girdi. İri adaleleri siyah ve eski elbisesinin üstünden farkediliyordu. Gözleri mavi bir çelik gibi parlıyor, dudakları garip bir asabiyetle titriyordu. Kendini takdim etti:

— Ben Necmi Tahir! Sizinle çok mühim bir mesele hakkında konuşmak istiyorum. Beni beş dakika dinlemek tahammülünü gösterirsiniz değil mi?. Biraz nezaketsizce konuşacağım, affedersiniz..

Ferhan Bey biraz doğruldu ve haykırdı:

— Yani ne demek istiyorsunuz?..

— Ne demek mi istiyorum?. Şimdi anlarsınız! Size zevceniz den bahsedeceğim!..

— Zevcemden mi?..

— Evet!..

— Bunda sizi alâkadar eden bir nokta görmüyorum!..

— Onu da şimdi görürsünüz!

Bunu söyledikten sonra gayet tabiî bir lisanla hikâyesine başladı:

— Zevceniz bundan takriben otuz sene evvel Bursada doğmuştur. Fakir bir ailenin kızıdır. Biz de o zamanlar onların komşusuyduk!.. Ailelerimiz biribirlerine gidip gelirlerdi. Ve ben de ekseriya Hicranla beraber oynardım!..

Ferhan Bey kızmıştı, önündeki masaya şiddetle bir yumruk vurarak cevap verdi:

— Hikâyeniz beni hiç te alâkadar etmez!..

Başka bir şey söyliyeceğiniz varsa onu söyleyin. Yoksa işim var!...

Garip ziyaretçi güldü:

— Alâkadar etmez mi? Bakın şimdi alâkadar edecek noktaya geliyorum. Evet, ne diyordum, tam yirmi yaşma kadar Hicranla beraber yaşadım. O benim hayatta hakikî bir arkadaşımdı. Ve bir gün arkadaşlıktan daha ziyade bana yaklaştı. Nişanlım oldu. Her şey yolunda gidiyordu. Ve biz hiç bir kuvvetin bizi biribirimizden ayıramıyacağını zannediyorduk. Evlenmemiz yaklaşmıştı. Tam bu esnada siz meydana çıktınız!

Necmi, masaya doğru iğilmişti. Acı bir sesle ilâve etti:

— Evet siz bir karakedi gibi aramıza girdiniz, altınlarınızla paralarınızla onların gözlerini boyadınız. Annesini kandırdınız. Babasını doyurdunuz ve esir pazarından cariye alır gibi Hicranımı zorla elimden aldınız.. Zavallı ne yapabilirdi, ne söyliyebilirdi?.. Babası öyle zalim bir adamdı ki.. Onun emirlerine körükörüne itaat etmeğe mecbur oldu. İşte siz bu kızı elimden çaldınız!.. Siz hırsızsınız beyefendi..

Ferhan Bey şiddetle ayağa kalkmıştı.:

— Efendi! diye bağırdı, ben kendimi tahkir ettiremem!. Çıkın gidin buradan!.. Çıkın gidin buradan!..

Fakat Necmi hiç oralı olmadı. Cebinden bir rovelver çıkardı ve dedi ki:

— Sus!.. Sesini çıkarma!.. Yoksa, geberdiğin gündür..

Ferhanın dili tutulmuştu. Tabancanın soğuk parıltısı kanını uyuşturmuş, onu bitap bir halde tekrar koltuğa çöktürmüştü.

Uzun boylu zair sözüne devam ediyordu:

— Evet, sen benden sevgilimi çaldın!.. Bütün ağlamalarıma, bütün yalvarmalarıma rağmen Hicran elimden gitti. Fakat bir noktadan seni affediyordum: Belki Hicran bu şekilde mes'ut olur diyordum. Ve onun mes'ut olması için ben ortadan çekildim. Onu seninle yalnız bıraktım. Ve artık Hicran Ferhan Hanımefendi bir daha benim yüzümü görmekle, sesimi işitmekle vicdan azabı duymadı.

Ferhan sabit nazarlarla muhatabına bakıyordu. Beriki sözünü daha bitirmemişti. Dedi ki:

— Aradan on sene geçti. Ben onun mes'ut olduğunu zannediyordum. Fakat tesadüfen arkadaşlarımdan sizin evin halini öğrendim. Senin ciğeri beş para etmez bir adam olduğunu öğrendim. Zavallı Hicranım gece gündüz hicran içinde yaşadığını, senin zulmün, ahlâksızlığın altında inlediğini öğrendim. Ve bunun için buraya geldim. Efendi, ben ıstıraba katlandımsa o kadın ıstırap çeksin diye katlanmadım. Anladın mı?.. Kafana danketti mi?..

Ferhan hiç sesini çıkaramıyordu. Boğazı bir yumrukla tıkanmış gibiydi.

Necmi ayağa kalktı ve rovelverile oynıyarak sözünü bitirdi:

— Bana iyi bak Ferhan Bey! Bir daha sefere haber vermem! Eğer ufak bir ahlâksızlığını duyarsam, canının cehenneme gittiği gündür. Bir daha zavallı Hicranı ağlatayım, kediler gibi sabahlara kadar sokaklarda dolaştırayım deme! Yoksa senin imanını gevretirim. Bu köpek gibi sürünür gidersin..

Ferhan ağzile mırıldandı:

— Katiller için darağacı var.

— Ben ölümden korkar tırkımdan değilim. Elimi kelepçeye uzatmadan evvel kendi beynimi de dağıtırım..

Uzun bir sükût oldu. Ferhan yerinden kıpırdıyamıyordu. Necmi tekrar haykırdı:

— Anlıyor musun?.Bir köpek gibi!.. Sözüme iyi dikkat et ve var git şimdi istediğini yap!.

Çıktı..

Bir saat sonra Ferhanın yazıhanesine girenler, onu korkudan felcolmuş bir vaziyette yerde ölü buldular.

MÜMTAZ FAİK

Mektepliler müsabakası

Mısır - İngiltere

52 ıncı haftanın 4 üncülüğünü Darüşşafaka lisesinden Osman Nuri B. kazanmıştır. Yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim haberi şüphesiz ki Mısır - İngiltere müzakeratının pek nazik bir safhaya girdiğini yeni gelen haberlerden anlıyoruz. Mısır başvekili Nuhas paşanın riyaseti altındaki heyet ile İngiliz hariciye nazırı Mr. Hendersonun riyaset ettiği İngiliz heyeti arasında bir aydanberi devam eden müzakeratın mevzuunu şu dört noktada teşkil etmektedir.

1 — Mısırın haricî bir tecavüze karşı müdafaası,

2 — Mısırdaki ecnebi ve ekalliyetlerin muhafazası,

3 — Mısırda bulunacak İngiliz kıtaatının vaziyeti,

4 — Sudanın idaresi.

İlk iki noktada müşkülâta tesadüf edildiğini görmüyoruz. Çünkü Mısırın hariçten bir tecavüze karşı müdafaası için Mısır ve İngiltere arasında bir ittifak aktedilmiştir. Diğer taraftan ecnebi ve ekalliyetlerin muhafazası da Mısır hükûmetinin uhdesine düşen bir vazifedir ki, bu suretle kapitülâsyonlar tamamile kalkmış bulunuyor, fakat asıl mesele son iki noktadadır.

Mısır toprağının İngiliz kıtaatı ulunması, Mısır efkârı umumiyesini fevkalâde sarsan mühim bir meseledir. Çünkü pek tabiîdir ki müstakil bir memleketin toprağı üzerinde velev pek mahdut bir sahada olsa bir kısım ecnebi askerinin mevcudiyetine tahammül etmek istiklâl„ mefhumu ile tezat teşkil eder. Bu meselelerden sonra Sudanın idaresi ciheti kalıyor ki buna da İngilizler pek taraftar görünmüyorlar, İşte itilâfın en mühim âmili de budur. Fakat her halde müzakeratın merak bir safhada olduğuna şüphe yok....

"Milliyet„in edebî romanı: 94

DÜĞÜN GECESİ

Bürhan Cahit

Poppea zehire müracaat fikrinde idi.

için Ahmet Sami gibi hayata gözünü daha yeni açan kırk beşlik bir toy erkeği kukla gibi oynatmak pek basit bir mesele idi.

Ve böyle erkekler dumanı üstünde gençlerden daha elverişli, daha idare edilebilir mahlûklardı. Genç erkekler, toy gençler terbiye edilmemiş polis köpekleri gibidir. Civa gibi kaynar, sıçrar, koşar, atılır, gel dersin gelmez, otur dersin oturmaz, yat dersin yatmaz, deli gibi, arı gibi, bir kere zencirinden boşandı mı bir daha zaptedilmez.

Fakat toy ihtiyarlar koyun gibidir. Günlerinin yarım saati canlı geçerse on bir buçuk saati geviş getirmek, kafalarını yere dikip düşünmekle geçer.

Gençlerdeki kan hareketi kadını kontak düğmesine basılmış dinamo gibi harekete getirir. Bu vaziyette genç erkek bir şoför vazifesi görür. Genç kadında, silindirleri aşınmamış, yatakları eskimemiş, civataları paslanmamış yeni ve yollu bir otomibil gibidir. Marş pedalına basınca işler, gaz pedalına bastıkça ileri atılır, şahlanır.

Bir de tecrübeli erkekler vardır ki bunların vaziyetleri bir genç kadını az çok tedbirli olmağa mecbur eder. Bu tarz erkekler gençliklerinde yaptıklarının tatlı hatırasile yaşadıkları için gözlerinde daimî bir çapkınlığın ışıkları parlar ve bu ışık koyunlarına aldıkları halde tamamile ısınmadıkları genç kadının karanlık gönül davaları peşinde koşmasına engel olur.

Tecrübeli erkekler genç bir kadının gönül arzularını tatmin edemeseler bile keşfetmekte güçlük çekmezler. Çünkü onların da gençliğinde geçkin bir kocasının ısınamadığı yatakta geçmiş hümmalı maceraları vardır. Onun için genç kadınlarına karşı vesveseli, endişeli olurlar, onun taze kalbine bahar kokusu vermeseler bile hariçten esecek mevsim rüzgârlarına karşı tedbirli davranırlar.

Ve bunu ihmal eden kocalar için genç kadın yol üzerinde açmış çiçek gibidir, gelen koklar, geçen koklar. Daha olmazsa açık gözün biri koparıp göğsüne takar.

* * *

Ahmet Sami Beyin ziyaret haberini alan Hâle küçük bir treddütten sonra kalfaya sordu:

— Salona aldın mı?

— Evet efendim.

— Sigara, kahve ver, geliyorum.

Genç kadın tabiî bir dost ve ahbap ziyaretinden fazla son günlerde birer birer inkişafa başlıyan taze münasebetler tezahüratına benziyen bu vak'ayı fevkalâde bulmuş görünmemek, misafirine karşı ihtimam göstermiş olmamak için kalfanın arkasından hemen aşağı indi. Sade, zarif bir ev kıyafetile onu karşıladı.

Ahmet Sami becerebildiği kadar ince bir nezaketle genç kadına özür diledi:

— Epey zamandır hörmetlerimi arzetmekte kusur ettim hanımefendi dedi. Bir defa ziyaretinize gelmiştim, bulamadım. Ondan sonra bir iş için Konyaya kadar gitmek icap etti, vazifemi ifa edemedim. Her halde affedeceğinizi ümit ederim hanımefendi.

Vaktile Defterhanede tapu kaleminde mümeyyiz olan Ahmet Sami eski usul merasimle konuşmağı hâlâ terkedememişti. İçki ve eğlenti âlemlerinde bir belediye çavuşu kadar teklifsiz ve hovarda olan Ahmet Sami resmî ve teklifli yerlerde bulunduğu zaman o eski lisanile konuşmaktan başka çare bulamıyordu.

Bu Şurayı devlet ağzı itizara genç kadın nezaketle mukabele etti:

— Gösterdiğiniz alâkaya teşekkür ederim Sami Beyefendi, dedi. Samimî olduğunuza eminim.

Ve onun lâkırdıya mecra bulmak için kıvrandığını görünce kendisine mahsus zarif ve zengin sohbet mevzularile ziyaret sahnesinde başlamak üzere olan soğukluğu dağıttı.

Ahmet Sami, kadın meclislerinde neş'eli ve hatta geveze dir. Fakat bu neş'esi bulunduğu meclisteki kadınların her şakaya tahammül eder takımdan olmalarına bağlıdır. Ahmet Sami böyle âlemlerde aklına geleni söyler, esasında basit, dar, ham olduğu halde paranın verdiği kuvvet ve cür'etle her şeyi yapmağa, her şeyi söylemeğe kendilerinde salâhiyet gören insanlar gibi o da bu meclislerdeki kadınlarla şakalaşır, çimdik atar,. ileri geri lâkırdı söyler ve etrafındaki dostlarının her yaptığını hoş gören alkışlardan cesaret alarak azardı. Fakat böyle kendisine lâübali olmak fırsatını vermiyen bir kadın karşısında lâkırdı bulmak için ter dökmekten başka bir hareket yapamazdı.

Hazırladığı cümleler tekmil olunca zembereği bitmiş gramofon gibi stop etti. Bereket böyle zavallı bir iş adamını değil diplomatlar, gazeteciler meclisini idare etmeğe muktedir bir kültüre malik olan Hâle vaziyeti kurtardı.

Genç kadın nazikâne bir ziyaret olarak kabul ettiği bu sahneyi kendine mahsus bir sohbetle canlandırırken Ahmet Sami başını döndüren bir heyecanla onu dinliyor, kendi kendine:

— Ah şu kadın, istediğim gibi bir elime geçse! diye düşünüyordu.

Bu kadın istediği gibi bir eline geçse, bunu düşünürken gözünün önüne bol mezeli bir rakı sofrası geliyor, tenha bir deniz kenarındalar. Hâle hasır bir koltukta. Kendisi de karşısında. İçiyorlar. Hâle bu sohbeti tatlı kadın mütemadiyen konuşuyor içiyorlar, Ahmet Sami evvelâ sıcaktan şikâyet ederek yakalığını, boyun bağını çıkarıyor, tekrar içiyorlar, biraz sonra caketini çıkarıyor, gene içiyorlar, genç kadına:

— Çok sıcak, şu mantonu çıkar, diyor, o ısrar ediyor.

Fakat artık onun da gözleri mahmurlaşmıştır:

— İstemem! diyor.

Genç kadının bu çekinişi onu biraz daha kudurtuyor:

— İçelim! diyor.

Hâle:

— Artık fazla oldu, diye reddediyor. Ve ondan sonra inanakaşa başlıyor.

- İçeceksin!

— İçmiyeceğim.

(Bitmedi)

SİNEMA ÂLEMİ

"Paris kızları„ filminden

Paris kızları (Opera'da)
Süzi Vernon

Süzi Vernon Fransız artistleri içinde en şirini olduğuna şüphe yoktur. Bu kız melodram larda muvaffak oaln bir tip arzetmektedir. (Paris kızları) filminde güzeldir. Esasen filmde hareket vardır.

Bu film vaktile aile ocağından kaçmış bir kızın hikâyesini naklediyor. Margueritte Rodriguez harpten evvel ailesile arasında hâdis oaln bir vak'a üzerine evden çıkmış ve hayatını kazanmak için sahneye atılmış bir kızdır. Firarından 14 sene sonra (Paris kızları) ismindeki dansöz trupu Amerikadan Parise geliyorlar. Bunlardan elebaşıları (Peggy) 14 sene evvel evinden kaçmış oaln Rodriguez den başka kimse değildir. Peggynin muvaffakiyetini hiç çekemiyen Edit isminde bir kız vardır....

Bu Edit Peggyden hınç almak için elinden geleni yapmış tır. Peggy, yiğeni ile evlenmiş ve rahat bir hayat temin etmiş iken onu rahatsız etmiş, tuzaklar tertip ederek aralarındaki dirliği bozmuş ve nihayet iki kadın mübareze etmişler, netice de hâdisenin hakikati anlaşılmış ve herkes mes'ut olmuştur.

Bu filmde çok aşk entrikası vardır.

NELER OLUYOR?

Fransada

Muharriri ile imal edenler arasında husule gelen bir anlaşma mucibince sesli ve sözlü olan "Prens geceleri„ ismindeki filmin ismi bundan sonra "Çingene geceleri„ olacaktır.

"Brodvay kuklası„ filminden

Brodnay kuklası (Melekte)
Alis Vayt (sesli)

Sesli filmlerin ekserisi bir müzik-hol hayatına istinat etmekte ve entrikalar hep oradaki bir kızın üzerinde çevrilmektedir. Şimdilik bunda zaruret var dır. Zira şarkı söylemek ve çalgı çaldırmak için en kolay ve zengin saha budur. Brodvay kuklası da bu tarzda bir filmdir. Alis Vayt güzel şarkılar okuyan aktadır.

Mevzu şudur:

Alelâde bir aile kızı oaln Dissi Dogan annesinin bütün mümanaatarına rağmen insanı ekseriya bir yıldız derecesine yetiştirecek oaln dans mesleğine girmişti.

Esasen talili bir kız oaln Diksi Dogan bu mesleğe girer girmez kendisine Milton namında milyoner bir hami bulmuş ve vasitasile büyük bir müzik hole kabul edilerek az zaman zarfında parlamıştı. Yalnız Diksi milyonerden başka bir de Cimmi Doyl isminde bir delikanlı ile âşıkdaşlık etmişti. Açık göz bir adam oaln Cimmi günün birinde milyonerin bir İspanyol tarafından bıçaklanmış olmasını fırsat bilerek Diksiyi kaçırmış ve alâmod bir dansöz derecesine yüksetmişti.

..... Cimminin Diksiyi kaçırması hâdisesi milyoner Miltonu kızdırmış ve Diksinin bulunmasını bir polis hafiyesine havale etmişti. Bu müddet zarfında Diksi mütemadiyen Cimmi ile kavga ediyor ve Cimmi de gizli gizli bir sarışınla sevişiyor.

Neticede Diksi milyoner Miltonla buluşuyor ve onun tertip ettiği revüde muvaffak oluyor.

"Parisli şarkıcı„ filminden

"Paris kızları„ filminden

Bir stüdyoda işidilen muhavereler

Bir muharrir şık ve asrî bir muhitte geçen bir filmin temsili esnasında aktörlerin muhaverelerini kaydetmiştir.

Bir markiz bir dostuna:

— Markiye sorun dün akşam nasıl sarhoştu?

Marki gururla:

— Hayır sarhoş olamazdım üç şişe şampanya parası verdim.

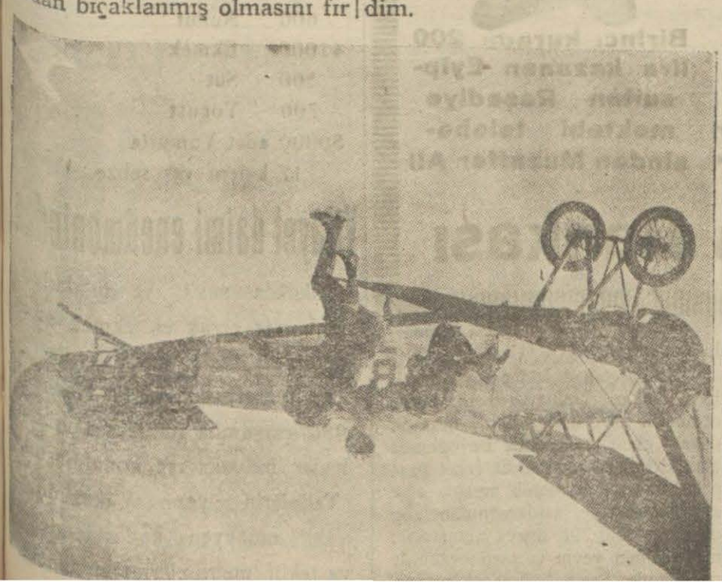

Mazhar Bey

Opera sinemasının ilk küşadı sırasında emeği sebketmiş ve bir buçuk ay kadar evvel de bu sinemanın müdirliğini deruhte etmiş olan Mazhar Bey arkadaşımız film seçmek üzre gittiği Avrupadan Tuna tarikile avdet ederken Lom Palanka civarında vefat etmiş ve naşi Lom Palankaya çıkarılmıştır. Mazhar Beyin vefatile bu üçüncü defadır ki Opera sineması uzuvlarından birini kaybediyor. Mazhar Beyden evvel M. Papayanopulo ve ondan evvel de Naim B. vefat etmişti.

Bu elim hâdisenin Opera için son elem, olmasını temenni ederiz.

Elhamra sineması bu hafta pazartesindenberi Moris Şövalyenin Parislı şarkıcı filmini ikinci defa olarak geçirmeye başlamıştır. Karilerimiz hatırlarlarki bu film, Elhamranın sözlü olarak gösterdiği ilk filmidi ve bizde üç hafta mütemadiyen gösterilmek suretile rökor tesis eylemişti.

Almanyada

Almanya ile Fransa sinemacılık sahasında teessüs eden dostluk gitgide kuvvet bulmaktadır.

Vazii sahne M. de Merley Paris kralı ismindeki filmin ikmali münasebetile Adlon salonunda bir çay ziyafeti vermiş ve bu ziyafette, Fransız sefiri, hariciye nezareti erkânı ve sinema san'atkârları hazır bulunmuşlardır.

Hazirun bu sinema sahasındaki dostluğa iktisadî ve siyasî anlaşmanın iltihakı temennisile memnuniyetlerini izhar etmişlerdir.

Sinema gazeteleri Terra film tarafından son imal edilen "Şelâleler„ ismindeki filmi çok metetmektedirler.

Meşhur operatör Düngeru Amazon nehri sahillerinde timsahlar arasında çok güzel bir film çevirmiştir. Yerli vahşilerin timsahları hile ile sudan çı-

Majik'te

Majik sineması bu hafta "Muthiş Aldini" isminde bir macera filmi gösterilmektedir.

Amerikada

İsveçte "Saadet nağmesi„ isminde ilk defa olarak bir sesli film imaledilmiştir. Film büyük bir rağbet kazanmıştır. Mevzuu şudur:

Stokholma bir tramvay konüktörü bir kaza neticesinde ö

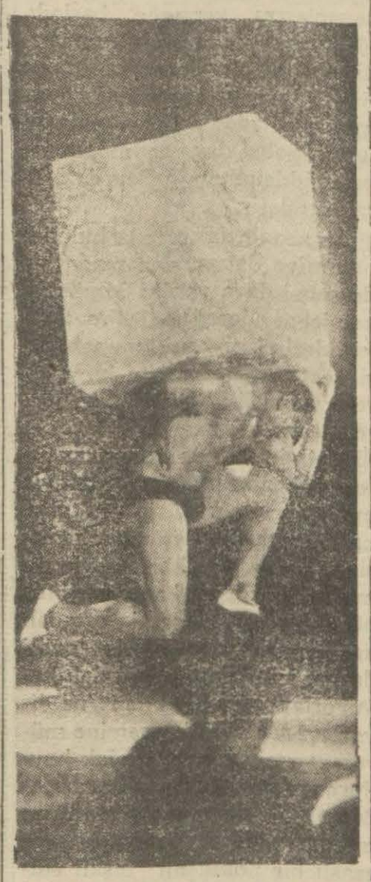

"Müthiş aldini„ filminden

lüyor. Musikişinas olan oğlu kendinin ve annesinin hayatını temin için babası gibi kondüktörlük etmiye mecbur oluyor. Tesadüfen çok zengin bir ailenin kızile tanışıyor ve onu seviyor. Müsiki eserleri naşiri olan büyük babası genç adamda büyük bir istidat keşfediyor. Genç musikişinas muvaffakiyetler kazanıyor. Kıskanç bir genç

Yazın sinemalar

Haber aldığımıza göre bu sene yaz mevsiminde şehrimizin başlıca sinemaları eskisi gibi hazirandan itibaren kapanmıyacak ve ağlebi ihtimal ucuz fietlerle kışın geçmiş olan filmleri geçirecektir. Kapanmıyacak olan sinemalar Elhamra, Melek ve Operadır.

San'at ve Ticaret

San Goldwin Londrada bulunduğu esnada Bernard Shawa telefon etti.

Amerikalı sinemacı sözlü filmi için bir piyes istiyordu. Shaw sordu:

— Kaç para vereceksiniz.

— Üstat bu piyesten fevkalâde bir film vücude getireceksiniz.

— Fakat kaç para vereceksiniz?

— Üstat filmde meşhur sanatkârlar oynıyacak harikulâde bir film olacak.

— Öyle ise azizim, biz anlaşamıyacağız. Siz çok san'atkârsınız ben çok tacirim.

* * *

Marki bir prensin evinin kapısını çalıyor. kapıyı açan hizmetçiye soruyor:

— Prensle prenses evde mi?

— Evet evde!

— Nerede?

— Dişarda!

— Nerede dişarda?

— Teraçada!

Bunun üzerine Marki şapka ve bastonunu bırakarak içeri giriyor.

* * *

Hollywoodda, Varner Bros stüdyolarında, bütün operaları sesli filme almak mevzuu bahsolmaktadır. Bu mühim t büs her halde pek ciddî bi ye mühtaçtır.

Clara Bow "Sadık bahriyeli„ ismindeki filmi çevirmeğe başlamıştır.

* * *

Bir istatistik meraklısının iddiasına göre Maurice Chevalier'in kazandiği paraya nazaran bu aktörün her bir tebessümü üç yüz dolar etmektedir.

Küçük sinema haberleri

Hall Roach'ın stüdyosunda Stan Laurel ve Olivier Laray, istirahat ederken konuşuyorlardı.

Vazii sahne bu muhavereyi dinlemek üzre yanlarına geldi.

— Acaba dünyada en çok adam ölmesine sebep olan şey ne dir. Muharebe topları mı, muvaffakiyet mi?

Muhatabı cevap verdi:

— Mesele gayet basit. En çok adam öldüren viskidir.

* * *

"Monsieur le Fox„ isimli filmde André Luget ve Jules Raucourt birer rol almışlardır.

* * *

Amerikada

Al Jolsonun son imal ettiği Manny ismindeki film, bu artistin şimdiye kadar gördüğümüz filmlerinden çok farklıdır. Mammy komik sahneleri olan şen bir filmdir. Fakat senaryosu pek iyi değildir.

Al Jolsonun söylediği şarkıların bestekârı İrving Bertindir. Bu şarkılar çok güzel ve originaldır. Filmin ilk gösterildiği akşam Al Jolson bizzat sahneye çıkarak yeni şarkılarından bir kaçını söylemiştir.

Seyirciler filmdeki şarkıların

Al Jolsonun bizzat söylediklerinden pek farklı olmadığını görmüşlerdir.

* * *

Havadis filmlerini renkli imal etmek için bir çare bulunmuştu. Halbuki şimdi Amerikan stüdyoları her filmi renkli imal etmek hevesine düşmüşler dir. Bu kadarı biraz fazla!

* * *

Lily Damita bir müddettenberi sinemayı terkederek tiyatroda Song O'guus ismindeki bir piyesi temsil etmektedir. Lily Damitanın bu piyesi Al Jolson ile beraber sinemada sesli olarak oynıyacağı haber veriliyorsa da, Damita piyeste en mühim rolü Al Jolson alacağı için pek de buna razı değildir.

* * *

Romanya hükûmeti Bükreşteki film vazii sahnelerine, filmlerinde Besarabyada Rus askerleri ve Bükominde Avusturya askerleri göstermeyi menetmiş tir.

* * *

Maurice Chevalier, on beş gün kadar New-Yorkta Fülton tiyatrosunda sahneye çıkarak pek tabiî olarak, büyük bir rağbet kazanmıştır.

"Paris k zları„ filminden

Adliye vekili M. Esat B. ve Haydar Rifat B. davası

(Birinci sahifeden mabat)

ürün ismi Müsyü Mayinşindir. Basat Efendinin arkadaşları eden kendisinden sonra tahli- edildi? Niçin arkadaşların- n 10 bin lira kefalet akçesi ınmışken kendisinden beş bin ra alındı?

Reis — Bunlardan bahsedil- edi mi?

Haydar Rifat Bey — İlk cel- de bir kaç müdafaa şahidi so- ıldu. Ben de bir kaç isim söy- dim. Ben bu işi bu iki kişi bi- yor dedim. M. Manşe neler sor ağa kalkıldı. Mesele anlaşıl- amış. İstinabeler yanlış git- iş. Bir kere Ayaslog meselesi- bu suretle tetkik yanlıştır. umpanya İzmirdedir.

Diğer taraftan Bilecikte İbra m Bey namında birinden su- sorulmuş. Bu benim istedi- m İbrahim Bey değildir. Öğ- ndim ki benim şahit gösterdi- m İbrahim Bey Sandıklıda hu ık hâkimidir.

Başka itirazlar da var

Başka noktadan da itirazla- m var şahitlere lâzım gelen su ler sorulmamış meselâ Bilecik İbrahim Beye Kadriye Ha- m davasında müdahale var ı, Nazım Beyin maaşına elli ra zam yapıldı mı, Hikmet Be n başı taştan taşa vuruldu u diye soruluyor. Bu adam bu ı nereden bilsin? Halbuki ben aziye gönderdiğim mektuplar a Kadriye Hanım davası için danada Hüsameddin Beyi ve elediye azasından Avni Beyi ı işi bilir gibi gösterdim. Bun- r neden sorulmadı?

Yeni şahitler gösteriyor

Bunun üzerine Haydar Rifat ey şahitler göstererek bu şa- itlere sorulması lâzım gelen ualleri de irae etti dedi ki Ay- n demiryolu şirketi müdürün en otelinin tahliye edilmeme- i meselesini sorsunlar. Kadriye anım davasında İstanbulda österdiğim şahitelrden sorsun ır Bilecikteki zat Sandıklıda âkimdir o İbrahim Beyden sor ınlar. Mudanya mahkemesi ursadan nasıl istinabe alabilir. u kanuna muhaliftir. Ceza u- ul muhakemesi davama esas lacak vesikaların getirtilmesi- i emreder bunları da istiyo- ım.

Adliye kalemi mahsusunun 7 Teşrinisani 1929 sabahı mev uflardan Lûtfi Beye gönder- liği telgrafın sureti İstanbul elgrafhanesinden alınsın.

Bu evrakı Adliye kalemi mah usundan ben istiyemem. Bir akikata varmak istiyen muh- erem mahkemeniz bunları ge- irtebilir.

Kadriye Hanım davasının İz mire naklinin sebebi Başmüdde mumu nîlikten getirtilsin, yolsuz muameleler meydana çıkar.

Hikmet Bey davasının Bur- aya nakli kanunsuzdur.

Gazetecilerin nakli davası

Bursaya gazeteciler davası- ın nasıl nakledildiğini temyiz- len kararı getirtmek suretile öğ enirsiniz.

Bendeniz diyorum ki adliye ekilinin yolsuz bir hareketi de ısulsüz yapılan bir işi takdir ve eşci etmesidir.

Bu husustaki karar şu ibareyi ıavidir:

"Bu davaalrda yüksek maka- nat bulunduğundan mahkeme- in hissiyata mağlûp olarak ka- ınsuz karar vermesi muhte- nel olduğundan.,, denilmekte- lir.

Bütün kamusların elfazı ga- izasını bir yere getirin bundan daha ağır bir hakaret olamaz. Hâkimlere emniyetsizlik karar le izhar olunmuştur.

Maznun sual sorabilir mi?

Müdafaanın kutsiyeti o ka- lar büyüktür ki şahitlerime ne orulacağını söylemek maznu- un hakkıdır. Halbuki İstanbul da bu hak bana verilmedi.

İstanbulda bir kelime bile sar etmekliğime müsaade etmedi- er. Bunun kanuna ne kadar mu ıalif olduğunu arzedeceğim.

Bendenizin gösterdiğim şa- hitlere sual sormakta mevkiim her zaman makamı riyasetin evkindedir. Şahitlerin dinlen- mesinde rüçhan size aittir. Ben soracağım.

Bu meselede ikide bir müdde iumumîye söz verildi, bana ve- rilmedi.

İsmail Sıtkı B.:

— Ben Adliye vekilinin hilâ- fı kanun hareketlerini saymağa geldim.. Dedi.

Müddeiumumî:

— Hilâfı kanun hareket mev zuubahs değildir. Dedi ve onu söyletmedi. Kendisi söyledi.

Münip Bey ise evvelâ Adliye vekili ile aralarında geçen şey- leri söyledi, müddeiumumî "İfa delerinin istimamda beis yok- tur!,, dedi. Mudanya İstanbula 3,5 saatlik bir yerdir. Buna rağ- men bendenize ihbarname gön- derilmemiştir.

Kanunun 217 inci maddesin- de:

"Maznuna ihbar edilecektir.,, denildikten sonra 233üncü mad desinde herkese sual sorulacağı kaydı vardır. Bunlar her nasılsa yapılmadı.

Muhterem mahkemeniz bir duvar yıkılsa keşif yapılmasa, ölçülmese ne yapar?

Neticede Haydar Rifat Bey istinabelerin lâzım geldiği yer- lerde tahşidini, yeni şahitlerin dinlenmesini söyledi. Ve yeni şahit olarak İstanbul tevkıfha- neler sergardiyanını, tevkıfhane müdürünü, Mazliyah, Nesim Jak, Fresko Efendileri göster- di. Bunun sonunda istinabe su- allerini birer birer okuyarak bunlardaki yanlışları tahlil etti. Tahkikini istedi.

Mademki muhterem mahke- meniz lüzum gördü Nazım Be- yin zam meselesi vekâletin zat işleri müdiriyeti ile muhasebe- sinden sorulabilir. Hikmet Bey Balıkesir mahkemesinde istima olunmadılar.

Basat Efendinin tahliyesine itiraz etmedim. Esasen bu tevki fin aleyhindeydim. Ben müdaha leden bahsetmiştim.

Vekilin aleyhine açtığı dava

Vekilin aleyhinde açtığım da va hâlâ mahkemeye gelmedi Halbuki ben davayı burada aç- mıştım.

327 inci madde: Şahsî dava açan mutazarrıra karşı maznun muhakemenin bittiğini bildirin- ceye kadar karşılıklı bir dava ile davacının mahkûmiyetini istiye bilir,, deniliyor.

Ben Adliye vekilinin aleyhine bir dava açıyorum. Karşılıklı davaların hükmü birlikte veri- lir...

Müddei umumînin mütaleası

Burada müddeiumumî Ek- mel Bey söz alarak Haydar Ri- fat Beyin ihbarnamelerdeki mevattan mada hususlar mev- zuubahis ettiğini söyliyerek:

— Biz burada Adliye vekili- nin hesaplarını tetkik edecek va ziyette değiilz. Burada amme hukukuna bakılır. Eğer Haydar Rifat Beyin bir bildikleri var- sa bunları meb'us Beylere söy- lerler.

Kendilerinin her zaman bu hususta bir anket yapmağa hak ları vardır. Bize misal olarak gösterdiği vak'alar hey'eti hâ- kimeye arzettim.

Bu meselede ancak amme da- vasına taallûk eder hususat hak kında şahitler dinlenir.

Bundan başka hukuk hâkimi İbrahim Beyle Aydın şimendi- fer müdürünün de şahadetine lü zum yoktur.

Çünkü mevzu olmıyan bir da va hakkında sual sorulamaz. Ka lemi mahsustan sorulacak sua- lin teşrihi lâzımdır.

Kadriye Hanım meselesinde Haydar Rifat Beyin gayesinin ne olduğunun tasrihini rica ede rim.

Bursaya nakline gelince bun- da gayri kanunî bir şey yoktur. İkame edilen deliller davayı u- zatmak maksadile olmaz. Bina- enaleyh nazarı dikkate alınma-ması icap eder.

Geçen celsede kendisine iste- diği kadar müdafaa hakkı veril- mişti. Binaenaleyh şu veya bu şahitlerin tekrar istimaı muha- kemeyi uzatmaktan başka bir şey değildir.

Kendisine İstanbulda sual hakkı verilmediğinden şikâyet ediyor. Maznuna doğrudan doğ ruya sual sormak hakkı verilmi yor. Binaenaleyh şahitlerin isti ma edilmemesini teklif ederim.

Haydar Rifat Bey sormadığı şeylerin sorulduğunu iddia et- miştir.

Halbuki istinabelerle sualler- in tamamen kabili telif olduğu meydandadır. Adliye vekili ma suniyeti teşriiyesi olan bir zat- tır.

Binaenaleyh doğrudan doğ- ruya müddeiumumilik takibat yapamaz. Fakat müddeiumumî- lik, masuniyetin ref'i için talep- te bulunabilir. Bu talep bu hu- sustaki delâili topladıktan son- ra serdedilebilir.

Bu meselede delâil görmedi- ğinden, istidayı neticei muhake meye kadar dosyada saklıyacağım. Beraat ederse, o zaman de- lâil toplanır, muameleye konu- labilir.

Reis'in bir suali

Reis — Matbuat davalarının Bursaya nakli hakkındaki tem- yiz kararını niçin istiyorsunuz?

Haydar Rifat Bey — Adliye vekili: "Bu hususta vazifemizi yaptık,, dedi. İstanbulda dinle- nilen şahitler bu mesele hakkın da "Hiyanet,, dediler. Bendeniz de "Faciadır!,, diyorum. Onu mübarek gözlerinizle görmeniz için kararın celbini istiyorum.

Salâhaddin B. in mukabelesi

Bundan sonra avukat Salâ- hattin Bey söz aldı:

— Müdafaa hakkı mukaddes tir. Fakat, kanun çerçevesini te cavüz etmemek şartile.. Şahitle ri mahkemei aliyeniz celbetmiş- tir. Haydar Rifat Bey, öyle bir vaziyet alıyor ki, adeta biz maz nun mevkiinde bulunuyoruz; şa hitler de sübut mevkiinde.. Hal buki, onlar, maznunun müdafaa şahitleridir.

Onun haricinde meseleyi şü- mullendirmek doğru değildir. Âmalimizin hesabını mı göre- cekler? Hakikaten merci olamı- yacak yerlerde nasıl bu şahitle- rin istimamı istiyebilirler?

Nakli dava meselesini Vekil Bey burada söylediler. "Ben, müddeiumumîye emir verme- dim.,, Dediler. Yalnız, göster- ilen sebepleri makul gördükleri- ni beyan ettiler.

O da kendi kanaatidir. Nakil kararını biz vermedik, mahke- me verdi. Bunda hata olabilir. Bir takdir mutlaka musiptir de- nemez.

Şecaat diye alâkadaranın his- siyatma dokunarak, matbuat gi bi müesseseden istifadeye kalk- masıdır.

Bundan sonra Vasfi Raşit ve Sadettin Ferit Beyler kısa beya- natta bulundular.

Reis — (Haydar Rifat Bey- e:) Bu hususta bir diyeceğiniz var mı?

Haydar Rifat Bey — Nasıl olur? Son söz benimdir. Müdde iumumîye söyliyeceklerim iki, avukatlara söyliyeceklerim bir saat sürer. Bana dört beş saat lâzım. Yemek zamanı olduğu için öğleden sonra devam edelim!

Celse on ikiyi yirmi geçe ka- pandı. Muhakemeye saat bir bu çukta devam olunacaktır.

* * *

İkinci celsede Haydar Rifat Bey söze başlamadan evvel müd deiumumî Ekmel Bey son sö- zün müdafaada maznuna ait ol duğunu fakat böyle her fırsatta söz benimdir diyerek mahkeme işgal edilirse içinden çıkılmaz bir vaziyet hâsıl olacağını ifade etti.

Ondan sonra Reis: — İstina beler hakkında noktai nazarımı- zi dermiyan edebilirsiniz, kısa söyleyiniz diyerek sözü Haydar Rifat Beye verdi.

Haydar Rifat Bey — Müdde iumumî Bey sözlerini 15 nokta- da hulâsa etti. Diyerek müdde- iumumînin sözlerine cevap ver- di ve dedi ki:

— İddianamede yalnız iftira ve tehditten hukuku amme da- vası açtığını ve sövme ile ha- karetten ise şahsî dava açıldığı müsarrahtır. Binaenaleyh yazı- lan kâat madamki iftira addedi- liyor bu hususta uzun söylemek mecburiyetindeyim. Bundan sonra yine müddeiumumî Bey bana bir şikâyetin varsa bir meb'usa söyler anket yaptırır- sın, dedi. Halbuki bu benim hak kım değildir. Ben iddiamı ancak burada isbat edebilirim. Aydın şimendifer şirketi müdürüne ve Sandıklı hâkimi İbrahim Beye sual tevcih edemez çünkü dava yoktur dediler. Biz yanlışlık o- lan şeylerin yeniden tashihini istiyoruz diyorlar ki Haydar Ri fat Bey bir dava açtı. İrtişa işi- ne müdahalesinden bahseder- sek neden mesmu olmasın? Şir ket müdürüne gelince böyle me sele mevzuu bahsolmamıştır. O nun için istinabede sual yapıl- madı diyorlar. Halbuki sualler arasında Hikmet Beyin başı taş tan taşa vurulmuş mudur? Diye bir sual vardır. O sual İzmirde- ki İngiliz direktöre sorulmaz, fakat başı taştan taşa vurulan Hikmet Beye sorulur. Binaen- aleyh Hikmet Beyin istimaı lâ- zım gelir şahitlere sualler eksik ve yanlış sorulmuş iddialarımın cevabı tabîî gelmiyor. Basat me selesi, Nazım Bey meselesi ka- palı kalıyor. Müddeiumumî Bey Adliye vekilinin olduğu kadar benim de vekilimdir. Kanunu bitarafane teşrih edecektir. Tah liyeler müdahale ile oldu diyor- lar. Bu şahitle nasıl isbat edilir diye soruyorlar. Bu evrakı res- miye ile isbat edilir. Kalemi mahsustan çekilen telgrafla tah liye kararını istedim. Yazdığım meseleler hakkında istinabe su- alleri tanzim edilmemiş, yazılan lar arasında da eksik sualler ter tip olunmuş bir taraftan iddiala rıma karşı bunları isbat et di- yorlar diğer taraftan şahit gös- teriyorum, isbat edeceğim diyo rum buna mâni oluyorlar. Buna hazin bir vaziyet hazin bir hal derler. Ben Mahmut Esat Bey aleyhinde bir iftira davası açtım müddeiumumî Bey bunu dosa- sında saklamış beraet edersem lâzım gelen makama yollıyacak mış. Bunun can alacak noktası, beni mazur düşürecek yeri ne- resi? Benim yazdığım mektup- larda gösterdiğim cürümlerden dolayı Mahmut Esat Bey tebrie edecek, sonra benden dava açac- aktır. Benim açtığım davayı e- linde tutuyor, onun açtığı dava- yı derhal yürütüyor ona evvelâ kendin hakkında tahkikat yap- tır sonra dava aç demiyor. Hal- buki müddeiumumînin vazifesi benim dediğim gibi idi.

Haydar Rifat Bey bundan sonra avukat Salâhaddin Beye cevaplarını vermeğe başladı. Müddeiumumînin iddianamesi- ni zabıttan alarak tekrar okudu: Şahsî dava ya hiç müddeiumu- mî karışmadan açılır ya o da bu lunur. Şahsî dava açılmıştır, bu na müddeiumumî Bey de iştı- rak etmiştir.

Binaenaleyh ortada hukuku umumîye davasından mada bir de şahsî dava vardır. Mademki ben isbat edeceğim dedim. Söy- lediklerimi gösterdiğim şahitle- ri gösterdiğim vesaiki birer bi- rer getirmeli ve burada birer bi- rer hesap görmeğe ben davet e- dilmeliyim. Temyiz kararını is- temek benim hakkımdır temyiz mahkemesi sureti iş'ara göre kaydile gazeteciler muhakeme- sinin Bursaya naklini tasvip et- miştir. Böyle bir karar verilmiş olması mevcut fecaati ortadan kaldırmaz. Gazetecilerin nakli davası için bir eve kundak koyuyorlar, sana bundan ne di- yorlar? Ev sahibi mercine mü- racaat etsin hayır kundak koy- durmıyacağım, ben müracaat e- deceğim. Daha sonra merciine müracaat meselesi mahkemenin esaslı bir noktasını teşkil ediyor. Aklım yettiği kadar yap- tım. Gaziye Meclis Reisine mek tuplar gönderdim. Bir taraftan Gaiyi merci addediyorlar. İddi- aları o şekilde, diğer taraftan bu sefer merci değildir. Onlara niye mektup gönderdin diye so- ruyorlar, beni anket parlamen- tere sevkediyorlar. Bu tezat sa- rih.

Bundan sonra Haydar Rifat Bey Sadettin Ferit Beye ve Vas fi Raşit Beye cevaplarını verdi dedi ki Adliye vekilinin tesirle- ri vardır. Usulsüzlükleri vardır, kanunsuzlukları vardır, bunlar nelerdir şahitler dinlensin be- nim hükûmetle işim gücüm yok. İkide birde: "Sen hükûme te hücum ediyorsun,, diyorlar. Avukatım Adliye ile işim var. Orada gördüğüm fenalıkları söyledim, vazifemi yaptım eski şahitlerimin tekrar dinlenmesi- ni isterim, yeni şahit kabul eder seniz onları da göstereceğim. İ- cabında Bağdada Basraya gide- rim yalnız istinabe günleri ara- sında farklar olsun bu suretle ben de hazır bulunabileyim su- allerimi sorabileyim. Kanun ba- na bu hakkı bahşediyor. Adale- tin salim bir şekilde cereyanını teshil için bu arzularımı kabul etmenizi rica ederim. Nihayet 15 gün daha sürer. Bugün bura- da bazı mektuplar aldım. Biri- nin hulâsasını yaptım, okuya- yım. Reis — Mektubun okun- masına mâni oldu.

Haydar Rifat Bey — O hal- de yeni şahitlerimi yazdırıyo- rum. Eskişehir Baro reisi İsma- il Hakkı Bey, Edirne Baro reisi Halil Bey, İzmirde Ömer Fuat Bey İstinaf müddeiumumîliği başkâtibi Rüstem Bey.

Bundan sonra mahkeme kara rını vermek üzere çekildi bir sa at devam eden müzakereyi mü- teakıp hey'eti hâkime tekrar salona girdi.

Zabıt kâtibi kararı okudu bu karara göre Sandıklıda hâkim bulunan İbrahim Beyin Aydın demiryolları müdürünün istina- be suretile ifadeleri alınacak, Hikmet Beyin Balıkesirde şeha deti dinlenecek Basatın ve diğer mevkufların kefalet miktarları ve tahliye tarihleri tesbit oluna cak Nazım Beyin maaşı hakkın da zat işlerinden istilâm yapıl-ması için müddeiumumîliğe tez kere yazılacaktır. Yeni şahitle- rin dinlenmesine ve evvelce isti- nabeleri yapılmış zevatın yeni- den dinlenmesine ise mahkeme- ce lüzum görülmemiştir. Mahke me 29 Mayıs sabahına tehir o- lunmuştur. Haydar Rifat Bey hareket etmiştir.

SİNEMALAR

Dilberlerin dilberi
BİLLİ DOV un en güzel filmi
HUSUSÎ HAYATI

En sevimli ve en güldürücü komikler olan
KARL DAN ve JORJ ARTÜR'ün
temsil ettikleri
GARIP BIR HAPISHANE
filmini görmek üzre
ASRİ SİNEMAYA
giden seyirciler kahkahalarla candan yürekten gülmektedirler. perde aralarında 14 kişiden mürekkep NANDY'S REVUSE tarafından oynanan yeni varyete programı.

Taksim bahçesi
Bugün hava müsait olduğu takdirde saat 11 den 13 kadar
KONSER saat 16 1-2 dan itibaren
Varyete programile
Büyük Matine

OPERA Sinemasının
göstermekte olduğu
Parisli kızlar
sonderece güzel sesli ve şarkılı filmi parlak muvaffakıyetleri kazanmaktadır
İlâveten: Sesli ve sözlü METROTON DÜNYA HAVADİSLERİ
Yeni tenzilâtlı fiatlar. Dühuliye 25 kuruş, birinci mevki ve balkon 40 kuruş, hususî 60 kuruş

Bugün
Elhamra
SİNEMASINDA
MORİS ŞÖVALYE nin temsili
Parisli şarkıcı
filmi. Sabah saat 10,45 de tenzilâtlı fiatla matine
İlâveten: FOX DÜNYA HAVADİSLERİ

Bu akşam: Beyoğlu'nda
MULEN RUJ SALONUNDA
San'atkâr NAŞİT BEY
temsilleri
Muganniye SABRİYE Hanım birlikte arzuyu umumî üzerine ikinci defa olarak
ARŞIN MAL ALAN
Kafkas opereti 4 perde
Dühuliye 30, mevki 60, 75 localar 200, 300 kuruş.
Meşrubat mecburi değildir

Bugün
MELEK SİNAMASINDA
ALİS VAYT ın temsili
BROADVAY KUKLASI
sesli ve şarkılı filmleri en mükemmeli ve en güzeli.
İlâveten: FANNY'NİN BACAKLARI İÇİN iki kısımlık kahkahalı bir komedi.

SİZ DE kazanabilirsiniz
Bu çocuk 200 lira kazandı
Bu çocuk, bankamızın kumbarası olanlar arasında çektiği birinci kurada 200 lira kazandı. İkinci kura birinci teşrinde çekilecek ve 6 kişiye 1000 lira verilecektir. Bu kurada siz de kazanabilirsiniz. Fakat 1 Haziran tarihine kadar kumbara almış olmak lâzımdır.
ACELE EDİNİZ

Birinci kurada 200 lira kazanan Eyipsultan Reşadiye mektebi talebesinden Muzaffer Ali
Türkiye İş Bankası

Kilo	
400	Salça
700	Kaşar peyniri
700	Beyaz „
7000	Koyun eti
8000	Patates
3000	Kuru soğan
8000	Pirinç
4000	Sade yağ
5000	Şehriye
2000	Makarna
2000	Şeker
1000	Tuz
1000	Zeytin yağ
3000	Kuru fasulye çalı
1000	Un
500	Kayısı
300	Kuru üzüm
500	Zeytin dancsi
1200	Sabun
600	Nuhut
41000	Ekmek
500	Süt
700	Yoğurt
30000 adet Yumurta	
17 kalem yaş sebze	

Vilâyet daimi encümeninden

Balâda nev'i ve mıkdarları muharrer erzak et, ekmek sebze ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile 11 Haziran 930 çarşamba günü saat onbire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin yevmi mezkûrde vakti muayyene kadar teminat ve teklif mektuplarını encümeni vilâyete tevdi eylemeleri.

Tütün inhisar idaresinden:

1930 senesi için haziran iptidasında tütün bayilerine yeniden tezkere itasına mübaşeret olunacaktır. 1485 numaralı kanun hükmünce tütün bayiliği için tercih hakkını haiz ve bizzat bayilik edecek olan harp malulleri ve şehit yetimlerinin hazırandan evvel arzu ettikleri mahallerde bayilik için tezkere almak üzere ba istida İstanbul tütün inhisar idaresi başmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi paraya çevrilmesi mukarrer minerva marka hurda otomobil 25-5-930 tarihine müsadif pazar günü saat onda Beyoğlunda Şişlide Bulgar çarşısında İzzet paşa sokağında 53 numaralı garajda açık arttırma suretile satılacağından talip olanların 930-795 dosya numarasını müstashiben yevm ve saati mezkûrde mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Liseler mubayaat komisyonundan:

Komisyonumuza merbut ley lise orta ve muallim mekteple ile pansiyonların bir senelik emek ve ekmek kırıntıları 15/ 930 tarihinde ihalesi icra olunmak üzre kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Şeraiti anlamak istiyen taliplerin komisyon kitabetine müracaatları.

İlân

	Azamî	As
Sığır eti	15000	13000
Koyun ve keçi eti	12000	8000
Tuz	3500	3000
Üzüm	3000	2500
Şeker	1500	1000
Sabun	1500	1200
Kırmızı büber	200	150
Zeytün	300	200
Gaz	1800	1600
Odun	160000	120000

Bitliste sekizinci Jandarma mektebinin Haziran 930 tarihinden 1 Agustos 931 nihayetine kadar on beş aya mahsus yukarda cins ve miktarı yazılı on kalem erzak 1 mayıs 930 tarihinden itibaren münakasaya konuldu, münakasa 31 mayıs 930 cumaztesi saat 14 te Bitlis Jandarma mektebinde yapılacaktır. Şartname mezkûr mektep müdüriyetinden tevzi olunur.

İLÂN

Muğla vilâyeti dahilinde Milâs kazasının Ören namı diğer Kereme nahiyesinde şimalen Eren tepesinden doğru yol tepesine hattı müstakim şarben doğru yol tepesinden Böz alan karyesi camiine hattı müstakim cenuben mezkûr noktadan Kırıcık tepesine hattı müstakim şarkan Kınık tepesinden mebdei hudut olan Eren tepesine hattı müstakim ile mahdut ve mesahai sathiyesi dört yüz altmış üç ceripten ibaret arazide Türkiye cümhuriyeti tebaasından Yakobero ve Hayım Leon efendiler tarafından bittaharri zahire çıkarılan bakır madeni doksan dokuz sene müddetle mumaileyhima uhdelerine ihale olunacağından maadin nizamnamesinin otuz altı ve otuz yedinci maddeleri mucibince bu bapta bir güna itirazı olanların ilân tarihinden itibaren iki ay müddet zarfında Ankarada İktısat vekâletine ve mahallinde makamı vilâyete ba arzual müracaat eylemeleri ilân olunur.

Elbise münakasası

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Sandık hademeleri için yaptırılacak elbise işçiliği hakkında ihalei evveliye kararı keşide kılınmış ve Mayısın 17 inci Cumartesi günü saat on altıda kararı kat'isinin çekilmesi mukarrer bulunmuş olduğundan taliplerin fiatı anlamak için levazım memurluğuna ve yevmi mezkûrda lâekal yüzde beş tenzil kılınmak üzre komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Hazine namına mazbut Haydarpaşada 130 adet kayın kürek ile üç çeki mahlut ve 17 çeki meşe odunu ve 60 kilo yerli çayı ve Kadıköyünde üç çeki 25 kilo mahlût odun ve Üsküdarda altmış demet fırın çalısı ki cem'an altı kalem orman emvali 26 - 5 - 930 pazar günü ihale edilmek üzre müzayedeye konulmuştur, taliplerin pey akçalariyle maan Haydarpaşada Üsküdar orman muamelât memurluğuna ve yevmü ihalede saat 14 de Üsküdar kaymakamlığında satış komisyonuna müracaat eylemeleri:

PROTEJİN

Fennin insaniyete hediye ettiği bir harikadır. Aklı başında her genç Firengi ve Belsoğukluğuna yakalanmamak için PROTEJİN kullanmalıdır. Şimdiye kadar binlerce kişinin hayatını, sıhhatini kurtarmıştır.

Tesiri yüzde yüzdür. Tecrübe edenlerden soruuuz. Her eczanede bulunur.

Devlet Matbaası idare komisyonundan:

			Bedeli muhammineni Lira	Liste No.
1	Adet	Galvano baskısı		
1	„	Sucenderesi tulumbasile berabe		
2	„	Galvano teknesi		
1	„	„ için motör ve dinamo		
1	„	„ mum plâkası		
1	„	Grafit aleti	1000	1
1	„	Galvano bakır kazan		
1	„	„ prova tezgâhı		
2	„	Kurşun kalıp galvano banyosu		
2	„	Kurşun ve mum ocağı		
2	„	Lito makinesi Belçika Julien marka battal boyunda	1500	2
2	„	Tipo makinesi Ausbork marka	2000	3
4	„	Motör A. E. G. (on beygirlik)	400	4
1	„	Kabartma presi	150	
	„	Kabartma prova tezgâhı	20	5
1	„	Transport tezgâhı	75	
1	„	Büyük mak'ap	90	
1	„	„ torna	150	
1	Kutu	Torna tarama kelemi	25	6
1	Adet	Küçük torna	50	
1	„	Plânya	80	
20	„	Tahta kasnak	4	
1	„	(Hurda) Cendere 500 kilo	17 50	
1	Bobin	„ Kurşunlu kablo 100 kilo	25	
4	Adet	„ su kazanı 50 kilo	1 75	
100	Kilo	Eski çinko ve bakır klişeler 100 kilo	8 50	
4	Adet	(Hurda) Tel dikiş makinesi	300	
1	„	„ Kart makinesi	10	7
1000	Kilo	„ Çember ve saire	35	
23	Adet	(Hurda) demir parmaklık 1800 kilo	63	
1	„	(Hurda) Telefon santralı	5	
5	„	(Hurda) Telefon manyatolu	5	
2	„	(Hurda) Bisiklet pompası	2	
2	„	(Hurda) Bisiklet selası	1	
149	„	Lito taşları (Müstamel)	745	8
9	Adet	(Hurda) Varil	9	
5	„	(Hurda) Damacana	2 50	
7	„	(Hurda) Pompa (Lüks lambaları için) 10 kilo	35	
1	„	Eski çini saba	5	9
2	„	Su geyci	2	
1	„	(Hurda) Harik tulumbası	5	
			6781 60	

Yukarda ecnas ve envaı gösterilen 9 liste muhteviyatı olan muhtelif hurda eşya ile kullanılmış makine alât ve edevat kapalı zarf usulile satılacaklır. Talip olanların satılacak eşya ve alât ile şartnameyi görmek üzere hergün Matbaaya müracaatları ve yevmi müzayede olan 19 mayıs 1930 pazartesi günü saat 15 de usülü dairesinde ihraz edilmiş kapalı zarfla reklifnamelerini ve teminatı muvakkate makpuzları veya banka kefaletnamelerini Matbaada müteşekkil idare komisyonuna tevdi eylemeleri ilân olunur.

Aslan ve Eskihisar

Müttehit Çimento ve Su kireci fabrikaları Anonim şirketinden:

Haziran 1930 gayesinde faaliyete başliyacak olan Zeytinburnu fabrikasının istihsalâtına intizaren şimdilik çimento fiatının fabrikada teslim şartile ve çuval fiatı dahil olmak üzre ton başına 32 liraya yani elli kiloluk gayri safi bir çuval fiatının 160 kuruşa tenzil edilmiş olduğunu Aslan ve Eskihisar müttehit çimento ve su kireci fabrikaları anonim şirketi muhterem müşterilerine ilân eyler.

Yaz yaklaşıyor

AEG

Sıcakları düşünerek

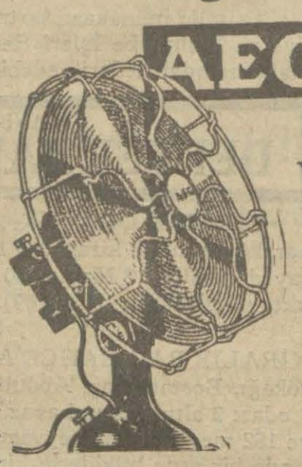

Vantilâtör

İhtiyacınızı şimdiden temin ediniz.

AEG

Türk Anonim Elektrik şirketi umumiyesi. Galata Bahtiyar Han

Türkiye Ziraat Bankası Çatalca şubesinden

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

Türkiyede Hayat Sigorta işlerile çalışmak üzre kanuni kükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan "Boz Kurt„ Türkiye Umum Sigorta şirketi bu kerre müracaatla Türkiye Ziraat Bankası Anonim şirketinin gerek umumi müdürlüğünü ve gerekse mevcut ve ilerde açılacak şube ve sandıklarını şirket namına hayat Sigorta işlerile meşgul olmak ve bu işlerden doğacak davarlarda bütün mahkemelerde müddei, müddeialeyh ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre acenta tayin eylediğini bildirmiştir. Keyfiyet sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 25 Haziran 927 tarihli kanunun hükümlerine muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Istanbul Gümrükleri Muhafaza Müdürlüğünden:

1—Gümrük muhafaza motörleri için 20gün müddetle(60) (130) ton benzin kapalı zarfla münakasaya kunulmuştur.

+ 20 santigrat derecei harareti ve 720 - 731 sikleti izafiyede benzin vermeye tallip olanların şartnamesi Ankarada gümrükler levazım müdürlüğüden, İstanbulda Gümrük muhafaza müdürlüğünden almaları.

2— Teklifnamelerin kanunda gösterildiği üzre doldurulması.

3— İhale 24 Mayıs Cumartesi günü saat 11 de İstanbul muhafaza müdürlüğündedir.

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Müzayede bedeli lira	İkraz numarası	Merhunatın cins ve nev'i	Borçlunun ismi
645	1260	Beyoğlunda Şahkulu mahallesinde Değirmensokağında eski ve yeni 1-3 numaralı maa dükkân bir hanenin tamam.	*Mükerrem H.*
110	1897	Balatta Karabaş mahallesinde eski Karabaş yeni Köprübaşı sokağında eski 15 yeni 33 numaralı bir hanenin tamamı.	*Ahmet Ağa*
261	2365	Boğaziçi Ortaköy mahallesinde Pişmişoğlu ve Dere boyu sokağında 88 numaralı maabahçe bir hanenin tamamı.	*Hatice Dilber H.*
14750	2708	Beyoğlunda Feriköy birinci kısım mahallesinde Büyükdere caddesinde eski 5-5 mükerrer 5 mükerrer 5 mükerrer yeni 7, 9, 11, 11, 9-1 numaralı maa dükkân bir apartıman ile Çinili hamam na mile maruf bir hamamın otuz iki hisse itibarile yirmi üç hissesi.	*Ayşe Şaziye, Müftehir Hanımlar Orhan Mithat, Ali Rıdvan Hayrünnas, Hadimünnas Beyler*
410	2757	Topanede Karabaş Mustafağa mahallesinde Karabaş caddesinde eski 53, 53 mükerrer 55, 57 numaralı mukadema maa dükkân bir bap hane elyevm ahşap bekâr odaları ve arsanın tamamı.	*Zehra Fehime H.*
210	3067	Beşiktaşta Teşvikiye mahallesinde Hacı Mansur sokağında eski 2 mükerrer yeni 9 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	*Abdürrahman Ef.*
220	3080	İstinyede Neslişahsultan mahallesinde Değirmen sokağında eski 3 yeni 5 numaralı bir hanenin tamamı.	*Emine Muadil Hanım*
1280	3116	Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Kiraz sokağında eski 17 yeni 19 numaralı bir hanenin tamamı.	*Nuriye Hanım*
210	3179	Beyoğlu Feriköy mahallesinde Baruthane sokağında eski 91-91 mükerrer yeni 133, 135 numaralı maa dükân bir hanenin tamamı.	*Hafiza, Hatice Muazzez, Fatma H. larla Hasan Basri Bey*
1190	3239	Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Misk sokağında eski 2 mükerrer yeni 34 numaralı bir hanenin tamam.	*Nimet, Mesrure, Mebrure, Nabena ve Ümit Hanımlarla Celâlettin ve Harun B.ler*
1030	3353	Demirkapıda Elvan mahallesinde Nöbethane ve nöbethane ve Darüssadeağası sokağında eski 1-1 mükerrer 6,8 yeni 13, 11, 8, 10 numaralı maa dükkân iki hanenin tamamı.	*İsmail Halit, ve Mustafa Faik Efendilerle Vasfiye H.*
345	3403	Boğaziçi Ortaköy mahallesinde Yenimeyhane sokağında eski 11 yeni 25 numaralı bir hanenin tamamı.	*Dilküşat H.*
340	3457	Bakırköyünde Kartaltepe mahallesinde Kartaltepe caddesinde 23 numaralı bir hanenin tamamı (maabahçe)	*Fatma Naşide H.*
120	3470	Ortaköy ikinci yeni sokakta 21 numaralı maa dükkân bir hanenin tamamı.	*Şefika Hanım*
2620	3515	Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Çiçeksokağında eski 10 yeni 16, 18 numaralı bir hanenin tamamı.	*Nahide ve Nedime Hanımlar*
320	3652	Unkapanında İbnimeddas mahallesinde Salihpaşa cadesinde eski 22, 24 numaralı maabahçe bir hanenin tamamı.	*Emine H. Emin ve Mehmet Sait Efendiler*
190	3789	Üsküdarda Toygarhamza mahallesinde Salâmi Aliefendi sokağında eski 89 yeni 85 numaralı maabahçe bir hanenin tamamı.	*Mustafa Saim B. ve Havva Kâzım Hanım*
800	3811	Balatta Tahtaminare mahallesinde Köprübaşı sokağında eski 14 - 14 mükerrer 14 yeni 50, 50, 54 numaralı üç hanenin tamamı üç sehim itibarile iki sehimi ve zahrındaki kale mahallinin nısıf hisesi	*Hamdi Ef.*
660	3818	Beyoğlunda Hüseyinağa mahalesinde Hacıahmet sokağında eski ve yeni 9 numaralı bir hanenin tamamı.	*Leman ve Neriman H.lar*
225	3833	Galatada eKmankeş mahalesinde Madamis sokağında eski 10 yeni 12 numaralı maa oda bir mağazanın nısıf hissesi.	*Fatma Riayet Hanım, Hasan Hayrettin, Necmettin Beylerle Fahrinnisa Hanım.*
480	3835	Boğaziçi Emirgân mahallesinde muvakkathane cadesinde 19-19 mükerrer yeni 15, 17 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	*Ayşe Emsal H*
3830	3878	Hocapaşada Karaki Hüseyinçelebi mahallesinde Nöbethane sokağında 12, 15 numaralı bir apartımanın tamamı.	*Hacı Mustafa Efendi*
1330	3884	Boğaziçi Emirgân mahallesinde Boyacıköy caddesinde eski 2 yeni 24, 26 numaralı maa ahır bir bahçenin tamamı.	*İsmail Hayrettin Bey*
660	3911	Boğaziçinde Beylerbeyi mahallesinde eski Şemsibey yeni İkinciyeni sokakta eski 8 mükerrer yeni 11 numaralı bir hanenin tamamı.	*Sadberk ve Hacar Memnune H. lar.*
260	3936	Beylerbeyi Bürhaniye mahallesinde eski Enveriye yeni 111-1, 111-2 numaralı maa ahır ve samanlık bir hanenin tamamı.	*Halit Efendi*
710	3952	Beyoğlunda Pangaltı mahallesinde Hacımihak sokağında eski 26 yeni 38 numaralı bir hanenin tamamı.	*Edgar Efendi.*
1180	4010	Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Kırlangıç sokağında eski 1 yeni 1, 3 numaralı maa dükkân bir hanenin tamamı.	*Strak Efendi*
1020	4015	Bakırköy yeni mahallede Hatboyu sokağında eski 74 yeni 110 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	*Zekiye, Saime ve Sabahat Hanımlarla Sait ve Esat Beyler*
210	4025	Kasımpaşada Sirkeci Maslâhattin mahallesinde Pişmaniye sokağında eski 47 yeni 73, 75 numaralı iki hanenin tamamı.	*Şaziye H.*
1790	4084	Beşiktaşta Teşvikiye mahallesinde Kâğıthane Karakol sokağında eski 24, 25 yeni 46-1 numasalı iki hanenin tamamı.	*Hatice H. ve Mehmet Faik B*
230	4148	Kasımpaşada Gazi Hasanpaşa mahallesinde Külhan sokağında eski 22, 12 yeni 16, 18 numaralı maa dükkân bir hanın nısıf hissesi.	*Behice ve Rana Hanımlarla Kemal B.*
215	4153	Boğaziçi Paşabahçe mahallesinde eski Şehitlik yeni Çeşme sokağında eski 26 yeni 44 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	*Ayşe Fardane H.*
370	12604	Mevlevihanekapısında Hacıevliya mahallesinde Mimar caddesinde eski 22 yeni 12 numaralı bir hanenin tamamı.	*Ahmet Ağa*
360	19218	Üsküdarda Rum Mehmetpaşa mahallesinde Medrese sokağında eski 14 yeni 18 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	*Ahmet Hamdi B*

Yukarda ikraz numaraları yazılı emlâk vadesi hitamında tediyei deyin edilmemesi hasebile (altmış bir) gün müddetle satılığa çıkarıldığından talip olanların ve fazla tafsilât almak istiyenlerin Sandık satış amirliğine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Istanbul Tramvay Şirketi

EVKAT TARİFESİ

1930 senesi Mayısın 12 inci gününden itibaren

İlânı ahire kadar muteberdir.

	No	Hutut	Hareket	Fasıla	Birinci hareket Saat	Son hareket Saat
	10	Şişli-Tünel	Şişliden-Tünele	0' 0'	6,00	24,12
			Tünelden-Şişliye	3' 6' 9	6,26	24,38
Şişli şebekesi	11	Kurtuluş-Tünel	Kurtuluştan-Tünele	30'	23.00	23,30
			Tünelden-Kurtuluşa		23.30	24,—
	12	Harbiye-Fatih	Harbiyeden-Fatihe	0'	6,09	1,10
			Fatihten-Harbiyeye	5' 10	6,08	1,10
	14	Maçka Tünel	Maçkadan-Tünele	0' 0'	7,35	23,30
			Tünelden-Maçkaya	15' 30	7,58	24,00
	15	Taksim-Sirkeci	Taksimden-Sirkeciye	0' 0'	8,00	21,35
			Sirkeciden-Taksime	5' 10'	7,01	22,—
	16	Maçka-Beyazıt	Maçkadan-Beyazıta	7' 09'	6,20	23,48
			Beyazıttan-Maçkaya	16' 00'	6,15	23,23
	18	Taksim-Fatih	Taksimden-Fatihe	00'	7,35	19,40
			Fatihten-Taksime	15'	8,21	20,26
	19	Kurtuluş-Beyazıt	Kurtuluştan-Beyazıta	6' 13	6,15	22,36
			Beyazıttan-Kurtuluşa	17'	7,05	23,26
Beşl. şebekesi	22	Bebek-Eminönü	Beşiktaştan-Bebeğe		5,31	—,
			Beşiktaştan-Eminönüne		5,40	—,
			Bebekten-Eminönüne	7' 15'	6,00	24,30
			Eminönünden-Bebeğe	22'	6,00	23,44
			Eminönünden-Beşiktaşa		—	1,14
	23	Ortaköy-Aksaray	Ortaköyden-Aksaraya	00' 00'	5,45	22,02
			Aksaraydan-Ortaköye	10' 20'	5,54	22,53
	34	Beşiktaş-Fatih	Beşiktaştan-Fatihe	0' 00'	6,00	21,52
			Fatihten-Beşiktaşa	9' 18'	6,46	22,38
Aksaray şebekesi	32	Topkapı-Sirkeci	Aksaraydan - Topkapıya	0'	5,13	—,—
			Topkapıdan-Sirkeciye	6' 10	5,34	22,49
			Sirkeciden- Topkapıya	13' 20'	6,10	23,25
			Topkapıdan-Aksaraya		—,—	24,00
	33	Yedikule-Sirkeci	Aksaraydan-Yedikuleye	0'	5,10	—,—
			Yedikuleden-Sirkeciye	6' 10'	5,33	22,55
			Sirkeciden-Yedikuleye	13 20'	6,13	23,35
			Yedikuleden-Aksaraya		—,—	24,20
	37	Edirnekapısirkeci	Aksaraydan-Edirnekapıya	0'	5,20	—,—
			Edirnekapıdan-Sirkeciye	7' 11'	5,50	23,10
			Sirkeciden-Edirnekapıya	14'	6,23	23,44
			EdirnekapıdanAksaraya		—,—	24,19

Emlâk ve eytam bankası Istanbul şubesinden: Satılık emlâk

TAKSİTLE :

Fsas No.	Mevki ve nevi	Teminat
78	Kandillide Mezarlık sokağında 23 No.lı 36 1-2 dönüm arazi	65 lira
214	Kandillide Mektep hanımoğlu sokağında 25-14 No. lı 49 1-2 dönüm arazi	100 „
215	Kandilli Mezarlık sokak 26 No. 50 dönüm arazi	100 „
216	„ „ „ 27 No. 70 1-2 dönüm arazi	200 „

PAZARLIKLA :

203	Yedikule Fatih Sultan Mehmet mahallesi salhane çıkmazı 20-1 No. lı arsa	220 „

Balâda evsafı muharrer emlâk aleni müzayede ile ve sekiz taksitle satılacağından taliplerin 5-6-930 perşembe günü saat 16 da şubemize müracaatları ilân olunur.

TOkat C. Müddei Umumiliğinden;

Tokat hapishanesinin 1-6-930 dan 31-5-931 tarihine kadar bir senelik ekmeği kapalı zarf usulile ayda 6000 den 8000 eski okiya kadar alınmak ve 31 Mayıs 930 Cumartesi günü saat 16 da ile olunmak üzere münakasaya konulmuştur. Talip olanların Tokatta müteşekkil komisyona ve şeraiti anlamak istiyenlerin Hapishane müdürlüğüne müracaatları.

Vilâyet Daimî Encümeninden:

14 Mayıs 930 da ihale olunacağı ilân olunan Yalova—Hamam asfalt yolunun şartnamesinde yapılan tadilât münasebetile 9 Mayıs 930 tarihinden itibaren 28 Mayıs çarşamba günü saat on bire kadar yeniden yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur evvelce müracaatle şartname almış olanların bu şartnameleri yeni şartnamelerle tebdil eylemeleri ve yeniden şartname almak istiyenler levazım idaresine müracaatları lâzımdır. Taliplerin vilâyet nafıa baş mühendisliğinden alacakları ehliyeti fenniye vesikalarile teklif ve teminat mektuplarını vakti muayyene kadar Daimi encümene tevdi eylemeleri ilân olunur.

Hasan Zeytin Yağı okkası 100 kuruştur

Artık yemeklerde, salatalarda, tatlılarda, pilâvda havyarda ve bilhassa mayonezde Hasan zeytin yağı istimal ediniz. Çünkü pek saf ve halistir. Şerbet gibi tatlıdır. Hamiziyeti yoktur. Bakkallardan aldığımız fiattan daha ucuzdur. Mahlût yağlardan tevakki etmek lâzımdır. Tereyağı yerine Hasan zeytin yağı istimal eylemek kârı akıldır. Bilhassa içmek suretile Hasan zeytin yağını doktorlar tavsiye etmektedirler. Kum, taş, böbrek ve bilhassa karaciğer, safra, sarılık hastalıkarında bol bol Hasan zeytin yağı içiniz. Kiloluk şişelerde 80, bir ve beş ve daha büyük tenekelerde safi okkası 100 kuruştur. Hasan Ecza deposudur. Toptancılara tenzilât.

GROMA

Son sistem seri ve kolay kullanışlı

Yazı makineleri

Marul GROSSER fabrikasının yazı makineleri memleketimize de vürut etmiştir.

Almanya hükûmeti devairi resmiyesinde kabul olunan işbu makine vakit nakittir prensipi üzerine inşa edilmiştir. Esas evsafı METANET SÜR'AT ve SADELİKtir. Türkiye için umumi vekilleri:

YUSUF KAPANCI MAHDUMLARI, Şamlı Han 13-14, Istanbul posta kutusu 569 Istanbul. Henüz acentası bulunmayan daha bir kaç şehir için teklifat kabul olunur.

OKSIMENTOL (PERODEN) Öksürük - Boğaz hastalıklarında. VELUTA SABUNU en sıhhî dir. KEFALJIN, baş, diş ve her türlü ağrılara karşı.

VEREMLİLERE, SIRACALILARA, UZVLET VE KEMIK ZAYIFLIKLARINA, HAMILA VE SÜT VIREN KADINLARA, ÇOCUKLARIN BÜYÜMESİNE, KEMIK KIRIKLIKLARINA, HASTALIKDAN KALKANLARA,

TRIKALSIN

MUKAVVI

DOKTORLARA SORUNUZ
SAF TRIKALSIN
HOMPRİME, KAŞE, TOZ VE GRANÜLE
Günde 3 adet yahut 3 kaşık
Çocuklara nısıf

ŞEYRİ SEFAİN

Merkez Acentası; Galatı köprü bcasında, Beyoğlu 2362 Şube aentesi: Mahmudiye Hanı altında Istanbul 740

17 Mayıs cumartesi Bozcaada postası yapılmıyacaktır.

TRABZON DIRINCI POSTASI

(İZMİR) vapuru 19 Mayıs Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize ye gidecek ve Sürmene, Trabzon, Tirebolu Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir.

Hareket günü yük kabul olunmaz.

Antalya postası

(ANAFARTA) vapuru 18Mayıs pazar 10 da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan Marmaris Sakız Çanakkale Gelibolu'ya uğrayarak gelecektir.

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI
KARA DENIZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü

vapuru 18 Mayıs **PAZAR**

günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, görele, Trabzon, Iraklı ve Rize iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Mesadet hanı altında acentalığınga müracaat. Telefon: Istanbul 214

SOÇETA ITALYANA DI SERVIST MARITTIMI

KONSTANTİNOPOLİ vapuru 21 Mayıs Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas, ve İbraile) ye gidecektir.

BULGARİA vapuru 24 Mayıs Cumartesi (Napoli, Marsilya ve Cenova) ya gidecektir.

BRAZİLE vapuru 27 Mayıs Salı (Sitmar. Levant Ekspres) olarak Pire, Napoli Marsilya ve Cenova) ya gidecektir.

Tafsilât için Galatada merkez rıhtım hanında umumi acantesine müracaat. Tel: Beyoğlu 771 - 772 ve ya Beyoğlunda Perapalas altında Natta Nasyonal Türkiş turist acenaiye. Telefon Beyoğlu 3599 ve ya Tokatlıyan karşısında beynelmilel yataklı vagun kumpanyasıua. Tel: Beyoğlu 2330 ve yahut İstanbulda Eminönünde İzmir sokağında 8 Numarada acente vekiline müracaat.

Tel. İstanbul 779

Şehremaneti ilânatı

Şehremanetinden: Icra edilmekte olan Kanalizasyon dolayisile 18 Mayıs 930 tarihinden itibaren Nuru Osmaniye civarında Serveti Fünun matbaası ile Vezirhan arasında Sinanpaşa ve mektep sokakları ile bezciler sokağının bilcümle vesaiti nakliyeye kapalı bulunacağı ilân olunur.

Istanbul ikinci ticaret mahkemesinden;

Müflis Karnık Arslanyan efendiye ait ve Galata'da Gümrük antreposunda bulunan bir kısım manifatura eşyasının açık arturma suretile satılması mukarrer olduğundan taliplerin satış için tayin olunan 24-5-930 cumartesi günü ve ant müteakip günlerde mahallinde bulunmaları ilân olunur

Istanbulun en nezih ve kibar aile: mecmaı

Küçük Çiftlik Parkında

Her gün HALK MUSİKİ SAZ HEYETİ ve ayrıca mükemmel CAZBAND

BUYÜK TAYYARE PİYANGOSU

8. INCİ TERTİP 5. INCI KEŞİDE

11 HAZIRAN 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat, ve Osmanlı Bankaları Murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

Büyük ikramiye

50.000 Liradır

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz

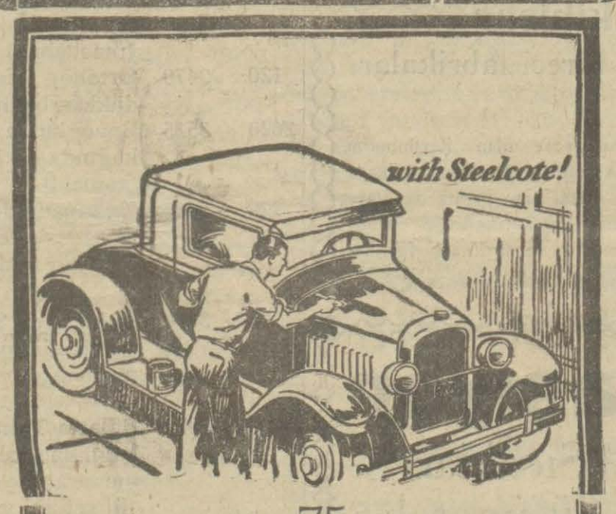

%75

İstifade ile otomobil, Motorbot, Sandal, Demir kapu ve parmaklıklar, Hane doğramaları, Mobilya, Kalorifer Radyotorü ve saire boyamak istersenız

Dünyanın en mükemmel

"STILKOT,,

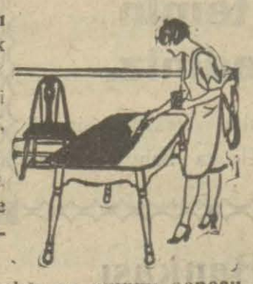

lâstikli emay boyasını tercih ediniz. Zira çok parlaktır. Uzun müddet dayanır ve fırça izleri asla göstermez. Toza, soğuğa, güneşe, istime tuzlu su ve tozlu havaya aside, umum yağlara ve harici her tesirata mütehammildir.

Türkiye Acentalığı ve umumi deposu Galata Kürekçiler AHEN ve MUNIH HAN, No. 3-5

Telefon: (Beyoğlu 1768)

"The Paint from the Rubber Tree"

Türk madencilik Anonim şirketinden:

Şirketimiz heyeti umumiyesinin içtimaı, nisabı ekseriyet hasıl olmadığından 26 mayıs 930 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beş buçuğa talik olunmuştur.

Lâakal elli hisseye malik olan hissedaranın yevmi içtimadan evvel şirket merkezine müracaatla hisse senetlerini kaydettirmeleri lüzümu ilân olunur.

Ruznamei müzakepat

1 — Meclisi idare raporunun okunması.
2 — Mürakip raporuuun okunması.
3 — Geçen sene hesabının görülmesi,
4 — Şirketle birleşmek istiyen grubun şartlarının tetkiki ve bu hususta meclisi idareye selahiyet verilmesi.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

Aşada yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacağından talip lerin 19/5/930 pazartesi günü saat 9 dan 11½ a kadar isbati vücut etmeleri ve fiat vermeleri ilân olunur.

2500 metre Roberoit (20 metre 40 kiloluk)
6 adet Keçe şuasprese (çinko silmek için)
10 Kg. Talk
10 Top Dikiş makine şeridi
10 Kutu Makine kapsülü
2½ m Su fanilası (şuasprese için)
5 Şişe Şuasprese eczası No. 8
4 adet Bilyalı yatak (krokisi mucibince)
60 m Yangın tulumbası için rakorlu alıcı lâstik borusu 55X65 m/m
..... Kilo Kurşun lâvha 5 m/m (1 metre arz (50) metre tul)
..... Kilo „ „ 10 m/m „ (50) „
1000 Kg. Arap sabunu (yerli)
10 adet Toprak kepçesi
10 „ İki taraflı demir destere laması 20 X 300
2 Kg. Matbaa hurufatı (kurşun anterlin ince)
3 „ „ „ „ „ kalın
1 „ „ „ on puntoluk dört köşe başlık (kadaresi)
1 adet Kontinantâl yazı makinesi tamiri
1 „ El arabası demirden
1 „ Benzinli havya

Wese, Eisenbeton Tabellen
Löser, Bemessungsverfahren
Mörsch, Eisenbeton
Kersten, Eisenbeton Brücken
Hütte (fransızca)
Förster, Taschenbuch für Bauingenieure
Suter, Methode der Festpunkte
Probst, Vorlesung über eisenbeton
R. Otzen Handbililionthek für Bauingenieure
Sämtliche Bände mit ausnahme von IV Teil 1. 2. und 4 Band
Sarrasin-
Oberbeck, Taschenbuch zum abstecken von kreisbögen.

Saat 11 ½ dan sonra fiat kabûl edilmez izahat almak istiyeler cumartesi, pazar günleri mübayaa kısmına müracaat etmeli dirler. Yerli olan akşam için iştirak edecek taliplerin nümuneleri ni beraber getirmeleri nümunesiz vuku bulacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur.

* * *

2452 ton meşe, güregen, çam odununu kapalı zarfla münakasası 9 Haziran pazartesi günü saat 15 te Ankara Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

İştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar münakasa komisyonuna vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Maliye ve Muhasebe İşleri Reisliğinden İstanbulda Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

İSTANBUL VİLAYETİ

DEFTERDARLIK ILÂNATI

KİRALIK ODA; No. 47, Mehmedalipaşa hanının üst katı karaköy, senelik kirası 360 lira kiralamak muamelesi aleni müzayede usulile 18 Mayıs 930 pazar günü saat 14,30 da defterdarlıkta yapılacaktır. (H - 169)

* * *

KİRALIK BAĞ, BAHÇE AHIR veODALAR; N. 11, 51, Arabacı sokağı, Bostancıbaşı Abdullah ağa mahallesi, Beylerbeyi üstü 3 odası 2 ahır, kuyu, havuz, çiçek camekânı ve 2000 kütük bağ ve 182 meyvalı 417 meyvasız ağacı bulunan bahçe şeraiti dairesinde bir sene müddetle kiraya verilecektir. Senelik kirası 90 liradır. Kiralamak muamelesi aleni müzayede ile 18 Mayıs 930 pazar günü saat 14,30 da defterdarlıkta yapılacaktır. (H 161)

* * *

KİRALIK GAZİNO MAHALLİ; No. 8, İsekele sokağı, Rumelikavağı, Boğaziçi, bahçe ve Gazino yapılmağa elverişli vapur iskelesine yakın metruk İstihkâm mahalli şeraiti dairesinde 3 sene müddetle kiraya verilecektir. Senelik kirası 240 liradır. Kiralamak muamelesi alenî müzayede ile 18 Mayıs 930 Pazar günü saat 14,30 da defterdarlıkta yapılacaktır. (M—130)

Deniz Levazım satınalma komisyonundan:

6770	kilo	Koyun Eti	Kapalı zarf usulile ihalei kat'iyesi 7 Haziran 930 Cumartesi günü saat 10 da
3380	„	Kuzu „	
31080	„	Ekmek	Münakasai aleniye ile ihalei kat'iyesi 7 Haziran 930 Cumartesi günü saat 14 te
6225	„	Süt	Münakasai aleniye ile ihalei katiyesi 8 Haziran 930 Pazar günü saat 10 da
11188	„	Muhtelif yaş ve kuru sebze	münakasai aleniye ile ihalei kat'iyesi 8 Haziran 930 Pazar günü saat 14 te

Heybeli Ada deniz lisesi talebe ve efrat taşeleri için yukarda yazılı Et, Ekmek. Süt, Sebze hizalarında muharrer gün ve saatlarında ihalei kat'iyeleri icra edilecektir. Şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermek isteyenlerin yevmi ihalede muharrer saatlarda Kasımpaşa deniz levazım Satınalma komisyonuna müracaatları.

Maraş Çeltik Fabrikası türk anonim şirketinden:

1 — Meclisi idare ve murakıp raporlarının kıraati
2 — Bilânço ve hesabatın tetkiki ve meclisi idarenin ibrası
3 — Nizamname mucibince çıkacak nısıf aza yerine diğerlerinin intihabı
4 — Murakıp tayini
5 — Heyeti Umumiyenin 21-Haziran-930 tarihine müsadif cumartesi günü şirketin merkezi bulunan Maraş Çeltik fabrikasında alelâde içtimaına muhterem hisseşdaranın teşrifleri rica olunur.

Mes'ul müdürü Burhaneddin

Istanbul 4 üncü İcra memurluğundan:

Istanbul'da Mahmutpaşa da servi daye hatun mahallesinde Aşir efendi kütüphanesi ve hoca hanı sokağında tamamına üç yüz bin lira kıymet takdir ve birinci arttırmada otuz bin liraya talibi bulunan cedit 67, 69, 71, 71-1, 73, 73-1 75, ilâ 83, 32 ilâ 36, 38, 40, 42 numaralarla murakkam bodrum ve dükkânları müştemil: Katırcı oğlu hanı namile maruf ve derunine cari nısıf çuvaldız tatlı suyu 12 hissede 3 hissesi ve Mahmut paşada Mahmut paşa mahalle ve caddesinde ve bezziler sokağında tamamına seksen dört bin lira kıymet takdir olunup birinci arttırmada bin altı yüz lirada talibi bulunan atik 17 mü. 17 mü. 265, 11, 13, 11, 17, 263, cedit 26, 28, 30, 56, 32, 34, 36, 58, numaralarla murakkam altı bap dükkânı müştemil yarım han namile maruf hanın atik 263 No. lu dükkân mahallinin tamamının ve 265 No.lu mahallinin 72 hisse itibarile 36 hissesinin ve diğer No. lu mahallinin 244 hisse itibarile 108 hissesinin 12 şer sehim tertibile 3 sehmi ve Şahzade başında feyziye mahallesinde Şehzade başı caddesinde tamamına otuz dokuz bin lira kıymet takdir olunan atik 195 ve yirmi beş defa 195Mü. ve cedit 113, 115, 117, 119, 121, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 145, 147, 149, 151, 156, 155, 155-1, 157, 159, 161, 163 No. lu dükkânların birinci arttırmaa üç bin liraya talibi bulunan 12de 3 hisseleri ile mahallî mezkûrda atik 195 Mü. cedit muhtarpaşa sokağınğında 13 No. lu üç bin beşyüz lira kıymetli ve birinci arttırmada bin liraya talibi bulnnan, bir bap hanenin tamamı ve çarşuyi kebirde aynacılar sokağında temamına dört bin lira kıymet takdirinde atik ve cedit 27 No. lu ve birinci arttırmada yüz liraya talibi bulunan bir bap dükkânın 72 de 36 hissesinin 12 sehim tertibile 3 sehmi ve Demir kapuda Emir mahallesinde Demirkapu caddesinde atik 4 cedit 53 No. lu tamamına yedi bin beş yüz lira kıymet takdir ve birinci arttırmada üç yüz liraya talibi bulunan bit bap dükkânın 72 de 36 hissesinin 12 sehim tertibile 3 sehmi ve ŞahMehmet geylâni mahallesinde Bahçekapı iskelesi sokağında sekiz bin lira kıymetli birinci arttırmada üç bin liraya talibi bulunan atik 38 cedit 52 No. lu bir bap dükkânın tamamı ikinci açık arttırmaya konulmuştur. Arttırma Istanbul 4 üncü icra memurluğunda 9-6-930 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16ya kadar yapılacaktır.

1 — İşbu gayrı menkulun artırma şartnamesi 28-5-930 tarihinden itibaren 930-45 No ile İst. 4 üncü icra dairesinin muayyen numarasında her kesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 930-45 dosya numarasiyle memuriyetimize müraccaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarda yazılı kıymetin yüzde beş teminat gösterilecektir.

3 — Hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasında hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzûmlu malûmatı almış bunları temamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. Üstünde bırakılan gayrı menkulün bedeli zamanında verilmezse gayri menkul ikinci bir arttırma ile satılır ve bedel farkı ve mahrum kalınan yüzde beş faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. Beş numaralı fıkradaki şart tahakkuk etmek kaydile üç defa bağırdıktan sonra gayri menkul en çok arttıranın üstünde bırakılır. Şart tahakkuk etmezse arttırma geri bırakılıp alıcı taahhütlerinden kurtulur ve teminatta kalkar.

5 — Arttırmanın birinci ve ya ikinci olmasına ve gayri menkule taalluk eden kanuni hakka ve satışın tarzına göre diğer şartlar.

Arttırma ikincidir en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. peşin para ile satılmaktadır müterakim vergi belediye ve evkaf rusumu alıcıya aittir.

Yukarda gösterilen gayrı menkuller 9-6-930 tarihinde İst. 4 üncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

ADEMİ İKTİDAR ve bel gevşekliğine

Karşı en müessir deva Servoin haplarıdır. Deposu: İstanbul'da Sirkeci'de Ali Rıza merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruşa posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarı'ndaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

Dr. Horhoruni

Beyoğlu Mektep sokak No 35 muaıene sabahtan akşama kadar.

YARDIM SANDIĞI

Emlâk ve mücevherat üzerine para verilir. Parasını emlâk rehin almak suretile işletmek arzu edenlerin sandığımıza müracaatları mercudur.

Bahçe kapı Selâmet Han 15 telefon İst. 4262.

Istanbul 2 inci icrasından:

Beyoğlunda Asmalımescitte Timoni sokağında Patris Gazetesi müdürü iken elyevm ikametgâhı meçhul Yordan Kulutidis efendiye

Madam Ankiliğinin ba senet zimmetinizde alacağı olan 600 liranın tesviyesi zımmında berayi tebliğ tarafımıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhulliyeti hasebile tebliğ kılınamayarak keyfiyet ilânen icra kılınmıştı. Müddeti muayyenenin hitam ve mururuna mebni bir itiraz kanuni serdetmediğiniz gibi deyni mezkûru dahi tesviye eylemediğiniz cihetle icra ve iflâs kanununun 75 inci maddesi mucibince borcunuza yetecek mal ve kazancınızı irae etmek üzere tebliği lâzım gelen celp verekasının dahi ikametgâhınızın meçhuliyeti dolayisile ilânen tebliği tekarrür etmesine mebni tarihi ilândan itibaren bir hafta zarfında 930-343 dosya numarasını müstashiban daireye bizzat müracaat ve yahut tahriren salifüzzikir maddei kanuniyeye tavfikan emvalinizi irae ve sair şeraiti ifa eylemediğiniz takdirde gıyaben ifayı muameleye tevessül kılınacağı malûmunuz olmak ve celp verekasının tebliği makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur.

Itanbul üçüncü icra memurluğundan:

Kuruçeşmede imam sokağında 38 numerolu hanede sakin iken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Rizeli uzun Ali oğullarından Seyfullah Ef.ye

Istanbul tütün inhisar idaresinin aktinizde alacağı olduğu beyan edilen 3201320 kuruşun ma mesarif icraiye tahsili hakkında adiyen hacz yolu ile vaki takip talebi üzerine tarafınıza gönderilen ödeme emri zahrına yazılanr şerhde mezkûr mahalde bulunmadığınız gibi ve elyevm ikametgâhınızın meçhul olduğu gösterilmesine mebni ilânen tebliğine karar verilmiştir. Mezkûr ödeme emri dairei icra divanhanesine talik edilmiş ve dosya numerosu 30-1131 olduğuna ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur efendim